

ΚΕΡΑΣΟΒΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Κ. ΦΛΩΡΗ 3-5, 113 62 ΑΘΗΝΑ ● ΤΗΛ. - FAX: 210 - 88.27.296

ΤΕΥΧΟΣ 95 ● ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005

Καλεστής στον Κερασοβίτικο γάμο
του Ανδρέα και της Κάτιας.

Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΛ. 3	ΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ..	ΣΕΛ. 15
ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ	ΣΕΛ. 3	ΚΟΥΔΑΡΑΙΟΙ ΜΑΣΤΟΡΕΣ	ΣΕΛ. 16
ΣΤΟΧΟΙ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΛ. 4	ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ	ΣΕΛ. 18
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΟΥΣΑ	ΣΕΛ. 6	ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ	ΣΕΛ. 20
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ	ΣΕΛ. 8	ΑΓΝΑΝΤΕΥΟΝΤΑΣ	ΣΕΛ. 21
ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΟΛΙΤΩΝ	ΣΕΛ. 9	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ	ΣΕΛ. 22
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΚΟΝΤΟΔΗΜΟ	ΣΕΛ. 10	Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ	ΣΕΛ. 24
ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ	ΣΕΛ. 12	ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ	ΣΕΛ. 26
ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ '40	ΣΕΛ. 13	ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ	ΣΕΛ. 29
ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ-ΑΜΕΤΟΧΟ ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ	ΣΕΛ. 14	ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΟΜΟΡΦΙΑ	ΣΕΛ. 30

«ΚΕΡΑΣΟΒΟ»

Ιδιοκτησία - Έκδοση: Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής Κόνιτσας Ιωαννίνων
Υπεύθυνος: **Ο εκάστοτε Πρόεδρος της Αδελφότητας**

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος: Φώτης Κωτούλας: 210 2933643-6973057029

Αντιπρόεδρος: Αγαθή Πασσιά: 2107793034-6972814696

Γραμματέας: Δημήτρης Τέλλης: 2108642240-6976067198

Ταμίες: Ελένη Σιάφη: 2109934768-69766003886

Αποστόλης Κυρίτσης: 2102583233-6946080629

Δημόσιες Σχέσεις: Κώστας Χαρισιάδης: 2104652901-6979411492

Έφορος: Ανθούλα Γαλάνη: 2102918079-6972326801

Συντακτική Επιτροπή Περιοδικού:

Δημήτρης Τέλλης, Κώστας Χαρισιάδης, Ανθούλα Γαλάνη

Επιτροπή Πολιτιστικών:

Κώστας Χαρισιάδης, Αγαπή Πασσιά, Ελένη Σιάφη

Εκπρόσωπος στην Πανηπειρωτική: Κώστας Χαρισιάδης

Εκπρόσωπος στην Ομοσπονδία Κόνιτσας: Κώστας Χαρισιάδης

Εκπρόσωπος στον Σύνδεσμο Γυναικών Ηπείρου: Αγαθή Πασσιά

Θερμή παράκληση σε όσους μας στέλνουν εργασίες για δημοσίευση, τα κείμενα να είναι δακτυλογραφημένα ή με καθαρό γραφικό χαρακτήρα και μόνο από τη μία πλευρά της κόλλας. Γραπτά δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται.

Ανώνυμες επιστολές και κείμενα δεν δημοσιεύονται.

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν σημαίνει ότι εκφράζουν και τις απόψεις του Δ.Σ. της Αδελφότητας ή της Σύνταξης.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΥΡΩ 10 - ΔΟΛ. ΗΠΑ 25 - ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ 30 - ΜΑΡΚΑ 35
ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής Κόνιτσας
Κ. Φλώρη 3 - 5, 113 62 Αθήνα, τηλ. / fax: 210 88.27.296

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: Ηπειρωτικές Εκδόσεις «Πέτρα»
Οικονόμου 32, 106 83 Αθήνα, τηλ.: 210 - 82.33.830 - Fax: 210 - 82.38.468

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Τακτική Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας Αθηνών

Παρακαλούνται τα μέλη της Αδελφότητας Αθηνών να παρευρεθούν στην Τακτική Γενική Συνέλευση που θα γίνει στις 20 Νοεμβρίου και ώρα 10 π.μ. στα γραφεία της Κ. Φλώρη 3-5, Κυψέλη.

Ελλείψει απαρτίας η Συνέλευση θα γίνει την επόμενη Κυριακή 27 Νοεμβρίου την ίδια ώρα και στον ίδιο τόπο.

Θέματα:

- Το παρόν και το μέλλον της Αδελφότητας. Προβληματισμοί και προτάσεις.
- Η λειτουργία της Τράπεζας Αίματος.
- Ενημέρωση για τις επισκευές στο παλιό Σχολείο.

Η παρουσία όλων σας είναι απαραίτητη για την Αδελφότητα, τη χρειαζόμαστε όλοι.

Επίσκεψη στη Σαλαμίνα

Η Αδελφότητα "ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ" διοργανώνει επίσκεψη στη Σαλαμίνα, στο κοντινότερο προς την Αττική νησί του Σαρωνικού, την Κυριακή 13 Νοεμβρίου 2005, με το παρακάτω πρόγραμμα:

- Αναχώρηση ώρα 09.00 απ' το καφενείο Κυψέλης
- Δρομολόγιο: Αττική οδός- έξοδος Μεγάρων
- Παλιά Εθνική οδός αριστερά, δεξιά προς Πέραμα Φανερωμένης, φέρυ μποτ και σε 5' στη Δυτική Ακτή της Σαλαμίνας.

Επισκέψεις:

1. Γυναικεία Μονή Φανερωμένης
2. Οικία Άγγελου Σικελιανού
3. Ευριπίδειο Θέατρο
4. Δημαρχείο - Λαογραφικό Μουσείο.
5. Μοναστήρι Άγιος Νικόλαος Λεμονίων (Ελεήμων)

6. Αρχαία Σαλαμίνα - Αμπελάκια

Γεύμα στα Σελήνια, γύρω στη 1 το μεσημέρι, σε παραλιακό εστιατόριο, με ζωντανή ελαφριά λαϊκή μουσική.

Αναχώρηση επιστροφής γύρω στις 3.30.

Η τιμή εισιτηρίου κατ' άτομο είναι 10 ευρώ και σ' αυτήν περιλαμβάνεται η μετακίνηση, τα διόδια και το εισιτήριο του λεωφορείου στο φέρι-μποτ. Επιπλέον καθένας θα πληρώσει 1 ευρώ ατομικό εισιτήριο στο φέρι.

Η ξενάγηση θα γίνει απ' τον κ. Κώστα Χαρισιάδη.

Δηλώσεις συμμετοχής δέχονται όλα τα μέλη της Διοίκησης στα κατατεθειμένα τηλέφωνα.

Σας παρακαλούμε να στηρίξετε αυτήν την επίσκεψη.

Η Διοίκηση της Αδελφότητας

Προγραμματισμός - Στόχοι της Αδελφότητας

Τα μέλη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας Κερασοβιτών, στην Αθήνα, με δεδομένη την αγάπη τόσο προς τους συγχωριανούς μας, όσο και προς την πατρώα γη και με γνώμονα την αναβάθμιση του Κερασόβου σε κάθε επίπεδο, κοινωνικό, πολιτιστικό, διοικητικό, έχουμε την πρόθεση να εξοικονομήσουμε χρόνο απ' τον εαυτό μας και απ' την οικογένειά μας και να εργαστούμε συντονισμένα για την επιτυχία των στόχων μας.

Βέβαια, δεν θα προσπαθήσουμε να τετραγωνίσουμε τον κύκλο ή να διεκδικήσουμε το αλάθητο, στην όλη προσπάθεια, αλλά με τη συνεργασία τόσο του Συνεταιρισμού, των Αδελφοτήτων Ιωαννίνων και Κιάτου, όσο και των απανταχού της γης Κερασοβιτών, να προχωρήσουμε ανεμπόδιστα στην υλοποίηση των στόχων της Αδελφότητας, κατά την προσεχή διετία.

Στο ίδιο πνεύμα, ειλικρινά, στοχεύουμε στην αποδοχή προτάσεων, κάθε συγχωριανού, τηλεφωνικά ή γραπτά, και ακολούθως στην αξιολόγηση των προτάσεων, συζήτηση και εφαρμογή αυτών, επ' ωφελεία του χωριού μας και των συγχωριανών μας.

Η Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού, εκφράζοντας τη διοίκηση, αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει και να συγχαρεί, αλλά και να εκφράσει την ευγνωμοσύνη της στους μόνιμους κατοίκους του χωριού μας, οι οποίοι κρατούν το χωριό ζωντανό, το προστατεύουν στη σκληρή εποχή του χειμώνα, ανάβουν τα τζάκια τις παγερές ημέρες και ο αναθρόσκων καπνός μαρτυρά τη ζωή, την κίνηση, την ελπίδα...

Οι δραστηριότητες και οι στόχοι της Αδελφότητας για την επόμενη διετία 2006-2007, είναι οι εξής:

ΠΑΛΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: Το οικοδόμημα αυτό

είναι μνημείο της παράδοσής μας και αποτελεί χώρο φωτός και μαρτυρίου, γιατί εκεί μάθαμε γράμματα, φωτιστήκαμε, άνοιξαν οι ορίζοντές μας από φωτισμένου δασκάλους, αλλά και γιατί στον ίδιο χώρο, μαρτύρησαν, υπόφεραν, βασανίστηκαν και τέλος θανατώθηκαν συγχωριανοί μας για τις ιδέες τους.

Συνεχίζοντας, λοιπόν, τις συντονισμένες ενέργειες της περασμένης Διοίκησης και συνεργαζόμενοι με τον επικεφαλής του έργου κ. Παντελή Κυρίτση, θα συνεχίσουμε την αποπεράτωση της στέγης και την εξασφάλιση των απαραίτητων χρημάτων για την κατασκευή των κουφωμάτων, με τελικό στόχο, όταν ολοκληρωθεί το έργο και εσωτερικά, να λειτουργήσει η μία αίθουσα ως Λαογραφικό Μουσείο της παράδοσής μας και η άλλη να λειτουργήσει ως ΚΑΠΗ ή ως Βιβλιοθήκη.

ΞΕΝΩΝΑΣ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ: Ο χώρος του "Ξενώνα" αποτελεί μία από τις "εικόνες" του Κερασόβου προς τα έξω, είναι η βιτρίνα μας και λειτουργεί για να εξυπηρετεί τόσο τους συγχωριανούς, όσο και τους επισκέπτες. Με την έννοια αυτή αποβλέπουμε, με προσεγγίσεις στον υπεύθυνο κ. Νίκο Δημάκη, τηρώντας τους όρους του Συμφωνητικού, να βελτιώσουμε τη συντήρηση του κτιρίου, ο καλλωπισμός και η φροντίδα να κυριαρχούν μέσα κι έξω απ' τον Ξενώνα και η λειτουργία του εστιατορίου και η παροχή υπηρεσιών στους πελάτες, να είναι αναβαθμισμένες· η επιμελημένη φροντίδα, θα ωφελήσει τόσο την επιχείρηση, όσο και το "πρόσωπο του Κερασόβου", γενικότερα.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ: Τα τελευταία χρόνια, είναι πια κοινή η διαπίστωση, ότι το πανηγύρι έχασε την αίγλη του, την ομορφιά του, έσβησε και με σκυμμένο το κεφάλι, απο-

δεχόμαστε μία κατάσταση, για την οποία όλοι είμαστε υπεύθυνοι.

Εμείς, εφέτος, μέσα απ' τα "ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΙΚΑ 2006", με πολιτιστικές, παραδοσιακές και αθλητικές εκδηλώσεις του Ιουλίου πρώτα και του Αυγούστου ύστερα, θα αναδείξουμε πάλι το πανηγύρι, για να το χαιρόμαστε, συντηρώντας την παράδοση, αλλά και για να καταστεί το Κεράσοβο πόλος έλξης της περιοχής, την ημέρα του πανηγυριού στις 26 Ιουλίου, της Αγίας Παρασκευής.

Επίσης, όπως αναφέρεται σε άλλη στήλη, στοχεύουμε στη δημιουργία πολιτιστικής κληρονομιάς, με την έκδοση CD με παραδοσιακά τραγούδια του χωριού μας, δοσμένα από το φωνητικό σύνολο Κερασοβιτών.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΙΑΝΟΥ: Η αίθουσά μας, στην Αθήνα, φιλοξενεί, από επταετίας, ένα πιάνο, Μπόλντγουϊν, σε πολύ καλή κατάσταση, δωρεά του Μουσικού Οίκου "ΝΙΚΟΤΙΑΝ". Η αξιοποίησή του είναι στις προθέσεις μας, με την παράδοση μαθημάτων πιάνου, από ειδικευμένο μουσικό, στα μικρά Κερασοβιτόπουλα, αγόρια και κορίτσια.

Ευελπιστούμε, μετά χαράς, στη συνεργασία της κ. Βάσως Κοντοζήση - Τέλλη, η οποία με τις τρεις χορευτικές ομάδες, κορασίδων, νεανίδων και γυναικών, παρουσιάζει ένα ολοκληρωμένο και αποδοτικό χορευτικό σύνολο.

ΝΕΟΛΑΙΑ: Στις καθημερινές συζητήσεις του καλοκαιριού, στο χωριό, κυριαρχεί η γνώμη, ότι κάθε χρόνο όλο και λιγοστεύουμε, ερχόμαστε λιγότεροι στο χωριό. Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι και οι νέοι μας, όσο πάει και λιγότεροι, επισκέπτονται τον τόπο καταγωγής τους, για να χαρούν την ομορφιά του τοπίου, να αναπνεύσουν καθαρό αέρα και να χαρούν τη φύση. Αλλά και όσοι έρχονται διαμαρτύρονται, και δίκαια βέβαια, γιατί δεν φροντίζουμε να δημιουργήσουμε κατάλληλους αθλητι-

κούς χώρους, οι οποίοι θα τους προσελκύσουν. **Προτείνουμε, λοιπόν, σε συνεργασία με τον Συνεταιρισμό και τις Αδελφότητες Ιωαννίνων, Κιάτου και Αμερικής, ο ευρύτερος χώρος του Σχολείου να διαμορφωθεί σε χώρο ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΣΗΣ, ως εξής:**

1. Στο γήπεδο μπάσκετ να τοποθετηθούν καινούργια ταμπλώ, καλάθια, δίκτυα, να φρεσκάρουμε τη διαγράμμιση του γηπέδου και να βρεθεί τρόπος, ώστε με τέσσερις προβολής να φωτίζεται το βράδυ ο χώρος, για να γίνονται αγώνες ως τις 10 μ.μ.

2. Να επιδείξουμε επιμέλεια στην παιδική χαρά, να επισκευασθούν οι ζημιές, να χρωματισθούν οι μεταλλικές κατασκευές, με εναλλαγή χρωμάτων, και να στρωθεί με ποταμίσια άμμο ο χώρος της παιδικής χαράς.

3. Ο χώρος δίπλα στην παιδική χαρά και πίσω απ' την εκκλησία, να διαμορφωθεί σε γήπερο Μίνι ποδοσφαίρου (Mini soccer-5X5). Ο χώρος είναι μετρημένος και επαρκής, Χρειάζεται ασφαλτόστρωση, διαγράμμιση, δοκάρια, δίκτυα και πίσω απ' τις εστίες προστατευτικό συρματοπλέγμα, ύψους 3 μέτρων, για να μη βγαίνει η μπάλλα εκτός γηπέδου.

4. Στην ανατολική είσοδο του Σχολείου, όπου υπάρχει αίθουσα, να εγκατασταθεί το τραπέζι του πίνγκ-πόνγκ, όπου θα αθλούνται οι ερασιτέχνες της μικρής μπάλλας και του κοντού φιλέ.

Στους παραπάνω αθλητικούς χώρους, κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο θα διοργανώνονται πρωταθλήματα, μπάσκετ, 5X5, πίνγκ-πόνγκ. Ευελπιστούμε στη συνεργασία και των άλλων φορέων, για να ακολουθήσει το οικονομικό πλάνο, το οποίο πιστεύουμε ότι θα αντιμετωπισθεί συνολικά.

Από τη Διοίκηση της Αδελφότητας

«Το κελάρυσμα της Δημοτικής Μούσας, απ' τα

Ανέκαθεν, ο άνθρωπος ο οποίος, έμμεσα ή άμεσα και από διάφορες αιτίες, έχανε τα βιώματά του, τις αναμνήσεις, τις παραδόσεις, τον πολιτισμό του, διακατέχονταν από εσωστρέφεια, περιέρχονταν σε απομόνωση, κλείνονταν στον εαυτό του, τον κυριαρχούσε η μοναξιά, έδειχνε αδιάφορος για τον κοινωνικό περίγυρο, με τελική κατάληξη την απώλεια της προσωπικότητάς του.

Την ίδια τύχη είχαν, κατ' επέκταση και διάφοροι λαοί, ανά τους αιώνες, οι οποίοι μεγαλούργησαν πολιτιστικά, αλλά στη συνέχεια, εξαφανίστηκαν και έπεσαν στη λησμονιά, γιατί έχασαν τα χαρακτηριστικά τους, τις παραδόσεις τους, την κληρονομιά τους.

Μετά τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, στα χωριά της δικής μας λάκκας, κατά την τελευταία δεκαετία, όπου αφενός διαφάνηκε και αναπτύχθηκε, πέραν της ψυχαγωγίας, ένα ψυχικό δέσιμο και μια σύσφιγξη των σχέσεων μεταξύ των μόνιμων κατοίκων, αλλά και των «αποδημητικών εραστών» της πατρίδας γης, σε όλα τα χωριά και αφετέρου διαπιστώθηκε ο μουσικός πλούτος της πολιτιστικής μας παράδοσης, φώλιασε στο μυαλό κάποιων η ιδέα της καταγραφής αυτού του πνευματικού πλούτου, γιατί θα ήταν κρίμα να αφεθεί στο φθοροποιό χρόνο και στη λησμονιά.

Έτσι λοιπόν, τρεις πρώην συνεργάτες, απ' τους παράγοντες αυτών των εκδηλώσεων, ο εκπαιδευτικός Κώστας Αθανασόπουλος, από τον Οξιό, ο μουσικός Αλέκος Παπαχρήστος απ' την Καστάνιανη και ο γράφων απ' το Κεράσοβο, σε κάποιες χειμωνιάτικες βραδιές, συζητήσεων και αναζητήσεων στην Αθήνα το 2002, ανέπτυξαν την πρωτοβουλία της διάσωσης της πολιτιστικής μας κληρο-

νομιάς, με την εγγραφή σε C.D. των δημοτικών τραγουδιών των χωριών της Επαρχίας Κόνιτσας.

Το δεδομένα υπήρχαν, όπως: 1) η πλουσιότερη συλλογή τραγουδιών από όλες τις εκφάνσεις της ζωής, 2) η οργανική ζυγιά (κομπανία), 3) το μεικτό φωνητικό σύνολο (χορωδία), 4) η αίθουσα χώρος προετοιμασίας, 5) ο συντονισμός και η οργάνωση του εγχειρήματος, 6) και ο ηλεκτρονικός φορέας εγγραφής σε C.D., αλλά η απουσία χρηματοδότησης και προσπάθειας ήταν προφανής και η ανεύρεση χορηγού ήταν επιβεβλημένη, γιατί:

«Δει δε χρημάτων και άνευ τούτων ουδέν έστι γενέσθαι των δεόντων». (Δημοσθένης).

Σε απλά ελληνικά: Χρειαζόμαστε χρήματα, χωρίς αυτά δεν γίνεται τίποτε απ' τα αναγκαία.

Μετά από πολλές σκέψεις, αναζητήσεις, προσεγγίσεις, η τριανδρία επισκέφτηκε τον Ηπειρώτη πολιτικό κ. Γιώργο Μωραϊτή, πρόεδρο στα «Ελληνικά Πετρέλαια», ο οποίος ανεγνώρισε τη σοβαρότητα και την ουσία της πρωτοβουλίας και προς τιμήν του, ευχαριστώντας τον τώρα και δημοσίως, χρηματοδότησε την έκδοση C.D. με 15.000 Ε, από το Ταμείο της Εταιρείας. Το ποσόν αυτό, λόγω αδυναμίας της είσπραξης, απ' την άτυπη τριμελή Επιτροπή Πρωτοβουλίας, κατατέθηκε στο «Κέντρο Έρευνας Βαλκανικής και Ηπειρωτικής Μουσικής» με έδρα τα Γιάννενα, όπου καλλιτεχνικός Διευθυντής ήταν ο κ. Δημήτρης Αλ. Παπαχρήστος, με τη ρητή εντολή, στο συνταχθέν συμφωνητικό, με τὰ Ε. Π. και Κέντρο, μετά την έκδοση του C.D., να αποδοθεί στα Ε. Π. γραπτός απολογισμός.

χωριά της Κόνιτσας, γραμμένο ηλεκτρονικά»

Μετά από δίχρονη προσπάθεια, πράγματι εξεδόθη και κυκλοφόρησε ένα επιτυχημένο C.D. από κάθε πλευρά και εκτυπώθηκε σε 1.000 C.Ds., τα οποία διατέθηκαν ΔΩΡΕΑΝ, σύμφωνα με τους όρους του συμφωνητικού.

Τέλος επιθυμώ να συγχαρώ τα μέλη του Μεικτού Φωνητικού (χορωδίας), για τη θετική επιμονή τους στην ολοκλήρωση της προσπάθειας, αλλά και γιατί πρόσφεραν σε χρήμα (μετακινήσεις – εισιτήρια) και σε χρόνο, χωρίς τελικά να έχουν κανένα προσωπικό οικονομικό όφελος. Έτσι, για σωστή και έγκυρη ενημέρωση, από πρώτο χέρι.

Όμως, κοντολογίς, για εμάς τους Κερασοβίτες προβάλλουν αβίαστα, αρχικά ο προβληματισμός, ύστερα η πρόκληση και τέλος η βεβαιότητα, ότι έχουμε τη δυνατότητα να εκδώσουμε ένα C.D. με τον Κερασοβίτικο πλούτο της δημοτικής μας μουσικής, από γνήσια δικά μας τραγούδια, της χαράς, της λύπης, της ξενιτιάς, του γάμου, ώστε να μείνει ως παρακαταθήκη στις επόμενες γενεές, στα παιδιά μας.

Το Κεράσοβο, είναι ίσως το μοναδικό χωριό της Επαρχίας Κόνιτσας, το οποίο έχει την πολυτέλεια και την αυτάρκεια να φέρει σε πέρας μια τέτοια δημιουργική προσπάθεια έκδοσης C.D. Κερασοβίτικου, η οποία ενέργεια θα στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο στις δυνάμεις των Κερασοβιτών.

Οι προϋποθέσεις υφίστανται, τα πρόσωπα διατίθενται (οργανική ζυγιά – μεικτό φωνητικό άριστο), ο πλούτος των δικών μας τραγουδιών είναι δεδομένος, χώρος για προετοιμασία υπάρχει, η θέληση των ενδιαφερομένων για την οργάνωση του εγχειρήματος είναι φανερή και μένει η οικονομική κάλυψη του θέματος, η οποία είναι κατά την γνώμη

μου, για έρευνα και τακτοποίηση.

Οι οικονομικοί παράγοντες του Κερασόβου, όπως οι επιχειρηματίες – κατασκευαστές οικοδομημάτων, αλλά και οι κοινωνικοί φορείς του Συνεταιρισμού και των Αδελφοτήτων, έχουν τη δυνατότητα, όπως κατ' επανάληψη το έχουν αποδείξει εμπράκτως, να συνεισφέρουν οικονομικά, με τη σημείωση ότι η ευαισθησία και η αγάπη για το τόπο μας, να μην επικεντρώνονται και εξαντλούνται μόνο σε κατασκευές στο χωριό, (ξενώνας, εκκλησία, σχολείο, σκέπαστρο, βρύσες κ.λ.π.), πράγματι θαυμαστά έργα, αλλά να επεκτείνονται και στον άλλο τομέα της παράδοσης και συγκεκριμένα στη διατήρηση του τοπικού δημοτικού μας τραγουδιού, γιατί η κληρονομιά είναι ο εαυτός μας, η ανάσα μας, το πρόσωπό μας προς τα έξω, τα βιώματά μας, όλη η ύπαρξή μας και όχι φυσικά «χαρές και πανηγύρια», όπως αβασάνιστα και «ελαφρά τη καρδία» σχολιάστηκαν, στο πρόσφατο παρελθόν, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Κεράσοβο. Προτείνω λοιπόν, με πρωτοβουλία της Αδελφότητας της Αθήνας, του κ. Νίκου Φιλίππιδη και του Φωνητικού Συνόλου, μια συγκέντρωση στην αίθουσα της Αδελφότητας, το πρώτο δεκαήμερο του Δεκεμβρίου 2005, για να συζητηθεί το θέμα έκδοσης C.D., σε όλη του την έκταση και εφόσον η πρόταση γίνει αποδεκτή, να τεθούν οι προϋποθέσεις και οι οικονομικοί όροι, ώστε να προκύψει μια σοβαρή εργασία, ηλεκτρονικής καταγραφής, του θαυμάσιου Δημοτικού μουσικού μας πλούτου, ο οποίος θα παραμείνει ως παρακαταθήκη στα παιδιά μας και στις επερχόμενες γενεές.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Κώστας Χαρισιάδης.

Η ανάγκη να ιδρυθεί **Λαογραφικό Μουσείο** στο χωριό μας

Κατ' αρχήν να σταθούμε στην ανάγκη ύπαρξης των Λαογραφικών Μουσείων. Τα εκθέματα τέτοιων μουσείων είναι οι συνδετικοί κρίκοι με το πρόσφατο παρελθόν. Είναι το καθένα απ' αυτά μια ζωντανή ιστορία. όλα τα αντικείμενα (εργαλεία, σκεύη, έπιπλα, παραδοσιακά ρούσα, στολίδια του κορμιού ή του σπιτιού, μουσικά όργανα, νομίσματα, έγγραφα, παλιές φωτογραφίες κ.α.), αποτελούν μέρος του λαϊκού μας πολιτισμού. Καθένα από αυτά είναι κι ένας αυθεντικός μάρτυρας για τον τρόπο ζωής των παππούδων και των γιαγιάδων μας.

Μα, θα μου πείτε, τέτοια αντικείμενα, λίγο ή πολύ, όλοι φυλάνε στα σπίτια τους. Σ' ένα Λαογραφικό Μουσείο όμως μπορούν να οργανωθούν έτσι ώστε να περιγράφουν ολοκληρωμένα, πειστικά και παραστατικά όλο τον παραδοσιακό τρόπο ζωής. Τα εκθέματα να είναι τοποθετημένα θεματολογικά: κτηνοτροφία, μαστορική, γεωργία, υφαντική, παιχνίδια, καθημερινότητα. Με τον τρόπο αυτό οι νεότερες γενιές θα έχουν μια ολοκληρωμένη εικόνα για τον πολιτισμό των προηγούμενων γενεών.

Σ' ένα Λαογραφικό Μουσείο, τα κειμήλια της παράδοσής μας θα διασωθούν. Πόσα απ' αυτά έμειναν άραγε; Πόσα απ' αυτά δεν κινδυνεύουν και σήμερα ακόμη;

Νιώθουμε, πραγματικά, μια πίκρα όταν επισκεπτόμαστε άλλα Λαογραφικά Μουσεία. Γιατί εμείς να αφήνουμε στην εγκατάλειψη αντικείμενα που έπιαναν με τα χέρια τους οι πρόγονοί μας; Δεν είναι προσβολή γι' αυτούς; Μια ανέμη, ένα αδράχτι, ένα κουδούνι, μια φωτογραφία, ένας αργαλειός, ένα σαμάρι, μια πλάκα με κοντύλι, δεν είναι άχρηστα παλιά πράγματα. Είναι η ιστορία του τόπου μας. Είναι η ιστορία του καθενός ξεχωριστά.

Επειδή οι γενιές που έρχονται θα δυσκολευτούν να αναγνωρίσουν την αξία τους, πρέπει να βιαστούμε. Να ιδρύσουμε ένα Λαογραφικό Μουσείο στο χωριό μας, τόσο για τα παιδιά μας όσο και για μας τους μεγαλύτερους. Ποιος δε θα ήθελε εκτεθειμένα τα αυτοσχέδια παιχνίδια των παιδικών του χρόνων; Ποιος δε θα περηφανευόταν για την ύπαρξη ενός τέτοιου χώρου στο χωριό μας;

Η ίδρυσή του θα αποτελέσει ζωντανή απόδειξη για τον πολιτισμό των Κερασοβιτών, θα διασώσει την ταυτότητά μας και ταυτόχρονα να αποτελέσει δείγμα ευαισθησίας τόσο προς τις προηγούμενες γενιές όσο και προς τις επόμενες.

ΤΕΛΛΗΣ Δ.

Διάλογος δυο προβληματισμένων πολιτών

«Κοιτάζω τη δουλειά μου»

- Ξέρεις καταργείται η μονιμότητα στους νέους υπαλλήλους που προσλαμβάνουν οι Δ.Ε.Κ.Ο.

Και τι με νοιάζει εμένα, δεν έχω πιθανότητα να με προσλάβουν στις Δ.Ε.Κ.Ο..

- Ακούγεται, η ιδιωτικοποίηση των Πανεπιστημίων σε σχέση με την αγορά εργασίας· αυτό σημαίνει σπουδαστές εξαρτήματα των επιχειρήσεων.

Και τι με νοιάζει εμένα, δεν είμαι φοιτητής.

- Επιχειρείται, ίσως, η αλλαγή του ασφαλιστικού συστήματος, των τραπεζοϋπαλλήλων.

Εμένα με αφορά; Δε δουλεύω σε Τράπεζα.

- Οι Γάλλοι καταψήφισαν το Ευρωσύνταγμα, αρνούμενοι τις δωρεάν υπερωρίες, την ανασφάλιστη εργασία. Τι με μέλει εμένα το Ευρωσύνταγμα; Εγώ για την «άλλη» Γιουροβίζιον ενδιαφέρομαι.

- Ωστόσο, ξέρεις, τα στοιχεία του γαλλικού ΟΧΙ είναι συντριπτικά:

Εργάτες 80%, άνεργοι 79%, οι συμβασιούχοι 71%, μισθωτοί δημοσίου 64%, νοικοκυριά με εισόδημα μηνιαίο κάτω των 1.500 Ε, 66%.

Μη με ρωτάς πολιτικά, εμένα δε με ενδιαφέρει η πολιτική, κοιτάζω τη δουλειά μου.

- Ναι αλλά, οι Διευθυντές και τα στελέχη των Επιχειρήσεων, ψήφισαν 90% ΝΑΙ.

Εμένα δε με νοιάζουν, τα Ευρωπαϊκά ποσοστά· με καίει το ποσοστό πιθανότητας πρόκρισης της Εθνικάρας μας στο Μουντιάλ.

- Άκουσε κι αυτό. Οι βουλευτές Γάλλοι, Ολλανδοί και Έλληνες ψήφισαν 90% ΝΑΙ στο Ευρωσύνταγμα. Όμως οι Γάλλοι και Ολλανδοί ψηφοφόροι ψήφισαν ΟΧΙ στο Ευρωσύνταγμα, κατά μεγάλο ποσοστό. Εμείς οι Έλληνες ψηφίσαμε; Εμείς δεν ψηφίσαμε, αλλά εμένα με ικανοποίησε που οι Ευρωπαίοι ψήφισαν Παπαρίζου.

- Πρόσεξέ με, δεκάδες στρέμματα γης στην Πε-

ντέλη είναι καταπατημένα επίσημα. Την ημέρα προστασίας Περιβάλλοντος, έγιναν επίσημα παρακλήσεις. Και τι με νοιάζει εμένα; Δεν είμαι οικολόγος.

- Το θώρο εργασίας πάει περίπατο, έτσι μου είπαν, είναι αλήθεια; Τι με νοιάζει εμένα, δεν είμαι στο Συνδικαλισμό.

- Λιγότεψαν, αλήθεια, τα χρήματα ενισχύσεων για τον πολιτισμό και την παράδοση, οι θεατρικές σκηνές, οι πολιτιστικές ομάδες, φυτοζωούν.

Σιγά τα ωά!!! Εμένα με νοιάζουν τα Reality shows και το Fame story.

- Να σου πω; Η φίλη μου, σε πολυκατάστημα, εργάζεται με ελαστικό ωράριο και έρεψε απ' την πολύωρη ορθοστασία.

Τι με νοιάζει, δεν είμαι εμποροϋπάλληλος.

- Η αγενής και ρατσιστική συμπεριφορά, κάποιων συμπατριωτών μας, σε φιλήσυχους μετανάστες και στις οικογένειές τους, είναι, το λιγότερο, απρέπεια· σου θυμίζω ότι 8.000.000 Έλληνες ζουν και εργάζονται στον υπόλοιπο κόσμο.

Εμένα τι με νοιάζει; Είμαι μετανάστης;

- Πρόσεξέ με, καθημερινά οι άνεργοι αυξάνονται και απολυμένοι βρίσκονται στο δρόμο χωρίς δουλειά, με όλα τα αρνητικά επακόλουθα.

Τι με αφορά εμένα; Δεν εργαζόμουν εκεί....

Σήμερα την ώρα που πανηγύριζα τη νίκη της Εθνικής μας με το Καζακστάν, το αφεντικό μου, μου ανακοίνωσε την απόλυσή μου. Πάγωσα!!! Τα πόδια μου κόπηκαν. Δεν πίστευα ποτέ ότι θα συνέβαινε αυτό και σ' εμένα. Κοίταξα γύρω μου.

Δεν υπήρχε κανείς....

Ούτε ο φίλος μου της διπλανής πόρτας....

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΚΟΝΤΟΔΗΜΟ

«Άκουε πολλά, λάλει καίρια»

(Να ακούς πολλά, αλλά ό,τι λες να είναι στην ώρα του)

Τον διαβάζω, κατάβαθα στα μάτια του, κάτω απ' τον πλάτανο, στο μεσοχώρι, ένα δροσερό πρωινό του καλοκαιριού. Βρίσκεται ένα σκαλοπάτι, πριν την δέκατη δεκαετία και κυκλοφορεί καθημερινά με τη βοήθεια του μπαστουνιού του, στο Κεράσοβο. Με εκπλήσσει το γλυκό του βλέμμα, που σκεπάζει τη σκληράδα της πολυτάραχης ζωής του, στο χωράφι, στο αμπρί, στο Πανεπιστήμιο, στην επιστροφή...

Με ιδιαίτερη χαρά έχω απέναντί μου, τον κ. Δήμο Κοντοδήμο, πρώην πρόεδρο του χωριού μας, τον τραυματία πολέμου, απ' τους αγώνες του, για ένα καλύτερο αύριο του λαού μας, με δώρο δύο λάμες στο δεξί του πόδι, τον επιστήμονα Γεωπόνου, το μειλίχιο συνομιλητή.

Αρχικά, μου αρνήθηκε διακριτικά να μου μιλήσει για την ζωή του και ήταν απορριπτικός να τον φωτογραφίσω. Την τέταρτη ημέρα τον έπεισα και να τώρα είμαστε κάτω απ' την παχιά σκιά του πλάτανου.

Ερώτηση: Μπαρμπα-Δήμο, πως νιώθεις τώρα, κοντά στα ενενήντα χρόνια σου;

- Κώστα η μνήμη μου είναι ασθενική, άρχισε να με εγκαταλείπει. Χάθηκε η όρεξη, τα κουράγια έπεσαν. Ο βαρύς χειμώνας με κούρασε αλλά αντιστέκομαι, όπως πάντα: ασχολούμαι και προσπαθώ να είμαι δραστήριος.

Ερώτηση: Κάνε μου μια μικρή αναδρομή, σαν έφηβος, άντρας, αλλά και τώρα ως συνταξιούχος.

- Όταν ήμουν νέος έβλεπα τα πράγματα με δημοκρατικό μάτι. Σ' αυτό το καταστάλαγμα με βοήθησε και το ότι είχα τελειώσει το ημιγυμνάσιο της Βούρμπιανης, ήμουν ένας μορφωμένος νέος. Το 1936 ήμουν στην Αθήνα στη δικτατορία Μεταξά και δεν την αγάπησα, ήμουν εναντίον της. Ως άντρας, συντάχτηκα με τους Βενιζελικούς, γιατί η Δημοκρατία, ως πολίτευμα, με μάγευε. Οι Έλληνες τότε ψήφιζαν βάζοντας μπροστά το συναίσθημα και όχι τη λογική, με αποτέλεσμα να καταλήγουν σε ολέθρια λάθη και το έθνος να οδηγείται σε λάθος δρόμο.

Ερώτηση: Πώς βρέθηκες στην Τασκένδη, στο μακρινό Ουζμπεκιστάν;

- Είχα συναχθεί αρχικά στο Δημοκρατικό στρατό και ήμουν αξιωματικός Στρατολόγος, στο Βίτσι, όπου και τραυματίστηκα. Μετά τον εμφύλιο μαζί με 19.000 συμπατριώτες από Ήπειρο, Θεσσαλία και Μακεδονία, μετακινηθήκαμε στις πρώην Ανατολικές χώρες. Εμείς 1.000 περίπου, περπατώντας, μετά από περιπέτεια φθάσαμε στην Αλβανία, μας τσουβάλιασαν σ' ένα καράβι στο Δυρράχιο και με το παραπλανητικό δρομολόγιο Κρήτη - Αίγυπτο (Σουέζ), Κωνσταντινούπολη, Βατού (Μαύρη Θάλασσα), φθάσαμε στο Μπακού (Κασπία). Από εκεί με τρένο, καταλήξαμε, μετά από ημέρες, στην Τασκένδη.

Ερώτηση: Σε τι βοήθησε το Κομμουνιστικό κόμμα την Ανθρωπότητα;

- Πράγματι ωφέλησε τον κόσμο, γιατί πολέμησε σε μεγάλο βαθμό την εκμετάλλευση του ανθρώπου, από άνθρωπο.

Ερώτηση: Μπάρμπα-Δήμο, πες μου για τις σπουδές σου.

- Στην Τασκένδη, αν και μεγάλος στην ηλικία, με επέλεξαν και φοίτησα στο Πανεπιστήμιο 5 χρόνια. Σπούδασα Γεωπονία, με ειδικότητα στην Αμπελουργία.

Όσο ήμουν φοιτητής, εργαζόμουν ως οικοδόμος· βλέπεις το DNA ήταν παρών.

Ερώτηση: Ποια θέση έχουν στην κοι-

ωνία σήμερα, οι έννοιες αλήθεια και ψέμα;

- Η αλήθεια, πρώτα, πρέπει να κυριαρχεί στην κοινωνία, αλλά είναι πικρή και οι άνθρωποι στην αποφεύγουν.

Το ψέμα και η υποκρισία διαφεντεύουν και είναι οι βασικές αιτίες, για τη χαμηλή ηθική υπόσταση της κοινωνίας.

Ερώτηση: Ένωσες ποτέ σου, χαρά, λύπη, φόβο;

- Λόγω της σκληρής εποχής, στην οποία έζησα, ο φόβος δεν με άγγιξε, είχα μάθει να τον παλεύω και να τον αντιμετωπίζω με επιτυχία. Η σκληράδα της επιβίωσης, με έκανε ψύχραιμο.

Η λύπη μου, δεν περιγράφεται όταν σκοτώθηκε το παιδί μου, ηλικίας 10 ετών, το 1952.

Το έχω πάντα στη μνήμη μου.

Η χαρά στην περιπετειώδη ζωή μου, δεν με αγκάλιασε ποτέ. Αισθάνθηκα όμορφα, και σιγουριά, όταν εξασφάλισα ένα μόνιμο εισόδημα απ' το κατάστημα στην Λεωφόρο Συγγρού, στην Αθήνα.

Μπάρμπα-Δήμο, σ' ευχαριστώ για την κουβέντα που κάναμε και πιστεύω το επόμενο καλοκαίρι να πούμε περισσότερα.

Για τη συνέντευξη
Κώστας Χαρισιάδης

Δωρεά: Πριν κάτι χρόνια, ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ Χ. ΠΑΝΤΑΓΙΩΤΟΥ, πρόσφερε στην Ενορία του χωριού μας ένα σημαντικό ποσό για την εποχή, το οποίο βέβαια χρησιμοποιήθηκε για τις ανάγκες της εκκλησίας.

Πέρα όμως, ότι δεν βρέθηκε ένας να ευχαριστήσει τον Δωρητή, στην αρχή δεν ήθελαν να δεχθούνε την προσφορά οι της ενορίας, με το αιτιολογικό, ότι «εμείς δεν κόβουμε αποδείξεις» νομίζοντας ότι ο Ναπολέων ήθελε κάτι τέτοιο για λόγους φορολογικούς: «Μα εγώ δεν ζήτησα απόδειξη» τους απάντησε καταλυτικά.

Σε μας μένει να τον ευχαριστήσουμε και ευχόμαστε να βρει μιμητές η πράξη του.
Ευχαριστώ!

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ

Μια πολύ όμορφη εμπειρία ήταν - για όσους παρευρεθήκαμε - το πανηγύρι του Αγίου Θεοδοσίου, που έγινε φέτος στο χωριό μας, όπως και κάθε χρόνο, στις 30 Ιουνίου. Πολλοί συγχωριανοί, όχι μόνο μόνιμοι κάτοικοι του Κερασόβου, αλλά και από άλλα μέρη της πατρίδας μας συναντηθήκαμε για μια ακόμη φορά στο μικρό ξωκλήσι του χωριού μας για να τιμήσουμε κυρίως τη μνήμη του Αγίου μας, αλλά και για να γλεντήσουμε παραδοσιακά και να χαρούμε την ομορφιά της φύσης.

Η όμορφη «περιπέτειά» μας ξεκίνησε από το απόγευμα της Τετάρτης 29 Ιουνίου. Άνθρωποι και ζώα φορτωμένα προμήθειες, παίρνουμε το ανηφορικό στενό μονοπάτι που οδηγεί πρώτα στην Αγία Τριάδα και αργότερα στην Αγία Σωτήρα. Η ανηφόρα και η ζέστη μας κόβουν την ανάσα, η πανοραμική θέα όμως του χωριού από το εκκλησάκι της Αγίας Σωτήρας στη Ράχη Τρανή μας αποζημιώνει για την κούραση. Από εκεί και πέρα ο δρόμος γίνεται πιο βατός. Μια μικρή στάση για νερό στα Πηγαδούλια αρκεί, και σε λίγο πλησιάζουμε στο γραφικό εκκλησάκι του Αγίου Θεοδοσίου που μόλις και διακρίνεται από μακριά χάρη στην πυκνή βλάστηση που το περιβάλλει.

Από δω και πέρα πλήθος εργασιών ξεκινούν. Το σκούπισμα της εκκλησίας, το στήσιμο των σκηνών για τη διανυκτέρευση στο ύπαιθρο, το κόψιμο των ξύλων και το άναμμα της φωτιάς για το ψήσιμο των σφαγίων το βράδυ.

Αργότερα η συγκέντρωση όλων γύρω από το μακρύ τραπέζι στην πλακόστρωτη αυλή του Αγίου. (Πενήντα άτομα κάθε ηλικίας - από τριών ως εβδομήντα περίπου ετών - συγκεντρωθήκαμε φέτος αυτό το βράδυ, φάγαμε, ήπιαμε, τραγουδήσαμε, είπαμε αστεία, ζωντανέψαμε με τα γέλια και τις φωνές μας αυτό το χώρο, που όλες τις άλλες μέρες του χρόνου είναι έρημος. Μεγάλη η συμβολή φέτος του Χρήστου Κοντογιάννη από τη Πουρνιά που με το κλαρίνο του μας συντρόφεψε ως τις 3 σχεδόν

τα ξημερώματα παίζοντας σκοπούς του τόπου μας).

Και τέλος ο ύπνος στην ύπαιθρο κάτω από τον πανέμορφο έναστρο ουρανό του Κερασόβου και με συντροφιά ήχους που προέρχονται μόνο από τη φύση, τα τζιτζίκια, τα τριζόνια, τα κουδούνια στο λαιμό των μουλαριών.

Την άλλη μέρα, ανήμερα των Αγίων Αποστόλων, το ξύπνημα είναι πρωινό. Ο παπα-Σπύρος δεν πρέπει να μας βρει κοιμισμένους. Γίνονται οι τελευταίες εργασίες ώστε όλα να είναι έτοιμα στην εκκλησίτσα για τη Λειτουργία. Εκτός από τον ιερέα και άλλοι χωριανοί καταφθάνουν σε παρέες 2-3 ατόμων να τιμήσουν τον Άγιο.

Η καμπάνα χτυπά και ο παπα-Σπύρος ξεκινά τη λειτουργία με τη βοήθεια των Δ. Σαμαρά και Τ. Σκαλωμένου που ασκούν χρέη ψαλτών. Και μετά το τέλος της Λειτουργίας το καθιερωμένο κέρασμα με λουκούμι και τσίπουρο. Παράλληλα στον προαύλιο χώρο ψήνονται τα αρνιά κι ετοιμάζεται το τραπέζι, ενώ ο Ανδρέας Φιλιππίδης με την παρέα του μας κρατούν συντροφιά αρχικά με «νουμπέτια» και μετά το τέλος του φαγητού με χορευτικούς σκοπούς, που κορυφώνουν το γλέντι.

Νωρίς το απόγευμα παίρνουμε το δρόμο της επιστροφής, κουρασμένοι, βρώμικοι, αλλά και γεμάτοι ικανοποίηση από την όμορφη και διαφορετική αυτή εμπειρία, δίνοντας την υπόσχεση να επιστρέψουμε του χρόνου την ίδια μέρα στο ίδιο μέρος.

Υ.Γ. Πολλά συγχαρητήρια αξίζουν για την επιτυχία του εορτασμού του Αγίου Θεοδοσίου, στα μέλη της οικογένειας Ντακοβάνου, το Γιώργο, το Δημήτρη, την Ελένη, τη Λεύκω που έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους, κι ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όσους, με μεγάλη προθυμία βοήθησαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στην καλύτερη διεξαγωγή του πανηγυριού.

Και του χρόνου!

Σ. Γ. Δαγκοβάνου

Το έπος του '40: Μια ρεαλιστική ματιά

Τις πρώτες πρωινές ώρες της 28ης Οκτωβρίου 1940, όταν ο Ιταλός πρέσβης, ζητούσε από τον Πρόεδρο της Κυβέρνησης της Ελλάδας Ι. Μεταξά την ελεύθερη είσοδο των Ιταλικών στρατευμάτων στην Ελλάδα, παραπλανούσε την κοινή γνώμη και επεδίωκε τη στρατιωτική κατοχή της Ελλάδας.

Ο Μεταξάς στο σύντομο διάλογο, με τον Γράτσι, απάντησε "Alors c'est la guerre" (λοιπόν έχουμε πόλεμο) το οποίο καταγράφηκε ιστορικά ως "ΟΧΙ".

Στην εκατόχρονη νεότερη πορεία το ελληνικό κράτος, κατά τις πολεμικές αναμετρήσεις, η επιθυμία της κοινωνίας ήταν θετική, γιατί το "καύσιμο" της Μεγάλης Ιδέας, των Βαλκανίων και της "Εγγύς Ανατολής" δημιουργούσε εφιλότημη διάθεση.

Ακριβώς το αντίθετο συνέβαινε στα 1940, η ηγεσία και οι απλοί άνθρωποι επιθυμούσαν να μείνει η χώρα μακριά απ' τον πόλεμο που είχε ξεκινήσει. Όμως, οι εικόνες του βομβαρδισμένου, απ' τα γερμανικά αεροπλάνα, Λονδίνου, οι πίσσες απ' τα τορπιλισμένα ιταλικά πλοία, που είχαν κατακλύσει τις ακτές στα Δωδεκάνησα, τρομάζουν τους μικρούς λαούς σε μια σύγκρουση, η οποία μάτωνε τους μεγάλους.

Και το παράδοξο ήταν εδώ, σε έναν πόλεμο που κανείς δεν επιθυμούσε, όλοι έσπευσαν χωρίς φόβο να συμμετάσχουν. Δεν επρόκειτο για ξέφρενους ενθουσιασμούς, το χαμόγελο των στρατευμένων, η προθυμία των εφέδρων έσπερναν αισιοδοξία, ενώ οι συνήθεις "ανυπότακτοι" και οι "καθυστερούντες" στην επιστράτευση, εξαφανίστηκαν. Ακόμα η Ιταλία θεωρούνταν "μεσογειακός αντίπαλος, δηλαδή στα μέτρα της Ελλάδας. Άλλωστε και οι πολεμικές επιδόσεις τους στον Αε Παγκόσμιο Πόλεμο, ουδένα είχαν εντυπωσιάσει. Η ιταλική ηγεσία βιάστηκε να μπει στον πόλεμο, ελπίζοντας στην πτώση της Γαλλίας και έφερε τον πόλεμο κοντά στα ελληνικά σύνορα και στις ελληνικές θάλασσες. Έτρεξε για να προκαταλάβει τον Χίτλερ, που βρισκόταν σε άγνοια για την εισβολή, προσδοκώντας οφέλη, απάτη μοιρασιά των λαφύρων του πολέμου.

Τα ανωτέρω στοιχεία δεν μειώνουν ούτε κατ' ελάχι-

στο, τις μεγαλειώδεις νίκες του ελληνικού λαού και κράτους με τελική κατάληξη το τσάκισμα των εισβολέων.

Η ασταθής πορεία της Ιταλίας στον πόλεμο, διευκόλυνε το έργο των Ελλήνων, ο ιταλικός στρατός βρισκόταν σε θλιβερή κατάσταση. Δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε αν στο Palazzo Venezia, που αποφάσισαν την εισβολή, αποδέχθηκαν ότι το ελληνικό κυβερνητικό σχήμα δεν ήταν ικανό για μεγάλες αποφάσεις ή ότι οι Τσάμηδες της Θεσπρωτίας και οι Βλάχοι της Πίνδου, ήταν έτοιμοι για εξέγερση και ακόμα, αν η πολεμική διάθεση των Ελλήνων ήταν μειωμένη.

Ο τρόπος που λειτούργησε ο φασισμός, απαγόρευε νηφάλιες εκτιμήσεις, ειδικά κάτω από πίεση.

Γεγονός πάντως είναι, ότι η Ιταλική επίθεση σχεδιάστηκε τυχοδιωκτικά και ξεκίνησε με ανεπαρκείς δυνάμεις. Στην πράξη τίποτε δεν λειτούργησε με τον τρόπο που τα σχέδια προέβλεπαν.

Στην Πίνδο η μεραρχία αλπινιστών "Τζούλια", καθυστέρησε στα γλιστερά, από βροχή, μονοπάτια, που χωρίς βαρύ οπλισμό, υποχώρησε στην Κόνιτσα, αφού δέχθηκε ελληνικές επιθέσεις. Ο Καλαμάς πλημμυρισμένος καθυστέρησε την προέλαση εννέα ολόκληρες ημέ-

ρες. Τα άρματα μάχης τύπου "L" αποδείχθηκαν ανίκανα να αντιμετωπίσουν όχι μόνο τα πυρά του πεζικού και του πυροβολικού, αλλά και τη λάσπη των αγρών του Παρακάλαμου και της Βελλάς. Η προέλαση ανακόπηκε εύκολα, στο Καλπάκι και στη Γραμπάλα.

Το ελληνικό σχέδιο, βασισμένο στην κλασική άμυνα απέδωσε, καθώς η υποχώρηση των ελληνικών δυνάμεων τις έφερε πιο κοντά στις εφεδρείες, ενώ οι ιταλικές γραμμές ανοίγονταν και χάνονταν στο ορεινό περιβάλλον.

Το σημαντικό όμως για την έκβαση του πολέμου, στοιχείο, ήταν η ταχύτητα συγκρότηση των δυνάμεων εφερδείας της ελληνικής πλευράς και η προώθησή τους στο μέτωπο. Στο σημείο αυτό η προθυμία των λήρωτων, αποτέλεσε τον αποφασιστικό παράγοντα της νίκης.

Αυτά, έως ότου άρχισε η συγκέντρωση του ελληνικού στρατού και συγχρόνως η ελληνική επίθεση.

Αλλά, αναμονή, η συνέχεια στο επόμενο.

Κώστας Χαριστιάδης.

(Επιτομή Ν. Αργαλιά)

ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ – ΑΜΕΤΟΧΟ ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Ακόμη μια φορά η Αγία Παρασκευή θα είναι έξω από τα εγκεκριμένα προγράμματα της επαρχίας Κόνιτσας όπως αυτά ανακοινώθηκαν πρόσφατα από το Υπουργείο Οικονομίας. Η τακτική και ο σκοπός του Δημάρχου της Κόνιτσας γνωστός και δεν είναι αναγκαίο να το αναλύσουμε αυτή τη στιγμή – λόγω του ότι εκεί θα «οδεύσουν» κατά ένα μυστήριο αλλά καθόλου κρυφό τρόπο. Εκείνο που πρέπει όμως να επισημάνουμε είναι ότι το ύψος των κονδυλίων και των προγραμμάτων που εγκρίνονται από τις αρμόδιες επιτροπές καθορίζεται και από το σύνολο των κατοίκων που είναι εγγεγραμμένοι στους δημοτικούς καταλόγους, γεγονός που σημαίνει ότι περιλαμβάνει και το σύνολο των κατοίκων της Αγίας Παρασκευής.

Όσον αφορά τα έργα, το budget ανέρχεται στα 12 εκατ. ευρώ και περιλαμβάνει 61 έργα παρακαλώ. Το υπουργείο Οικονομικών έδωσε στο τέλος του καλοκαιριού το πράσινο φως για την επανέναρξη και την επέκταση του ειδικού αναπτυξιακού προγράμματος της επαρχίας Κόνιτσας με τη χρηματοδότηση 61 έργων. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται σε 12.245.712 ευρώ και η σχετική ΣΑΕ (Συλλογική Απόφαση

Έργων) υπεγράφη από τον αρμόδιο υπουργό, κ. Γιώργο Αλογοσκούφη. Τα έργα αυτά εντάσσονται στο πρόγραμμα που υλοποιεί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων και αφορούν στη βελτίωση υφισταμένων οδικών δικτύων, επισκευές και αποκαταστάσεις ιερών ναών και μοναστηριών, αναστηλώσεις πέτρινων γεφυριών, διευθυτήσεις χειμάρρων, αποχετεύσεις και ενίσχυση των υποδομών σε κτηνοτροφικές περιοχές. Στις ευχαριστίες του προς τον υπουργό ο νομάρχης Ιωαννίνων κ. Δ. Παπαζάχος τόνισε ότι «πρόκειται για μια πολύ σημαντική απόφαση η οποία είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας που υπήρξε με τους ΟΤΑ της περιοχής και των παρεμβάσεων της νομαρχιακής αρχής. Η απόφαση αυτή δίνει τη δυνατότητα να βελτιωθούν οι υποδομές στην επαρχία Κόνιτσας, να προστατευθούν μνημεία και να αντιμετωπιστούν προβλήματα που ταλαιπωρούν τους κατοίκους της». Είναι φανερό ότι αυτή η θετική εκ πρώτης όψεως εξέλιξη για την υποβαθμισμένη επαρχία μας αν και καθυστερημένη αποφασίζεται ένα μήνα πριν τις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές και ο άμεσα ευνοούμενος θα είναι ποιος άλλος ο νυν δήμαρχος της Κόνιτσας!!!

ΤΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΝΤΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

- ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΗΜΩΝ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ, προϋπολογισμού 1.900.000.
- ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΡΟΣΒΑΣΕΩΝ) ΣΤΗ ΓΕΦΥΡΑ ΦΟΥΡΚΑΣ, προϋπολογισμού 700.000.
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ 37ης ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ (ΠΡΟΣ ΠΥΞΑΡΙΑ-ΑΜΑΡΑΝΤΟ) ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΕΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΟΖΑΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (Α' ΦΑΣΗ) προϋπολογισμού 700.000.
- ΚΑΤΣΚΕΥΗ ΓΕΦΥΡΑΣ 37ης ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΑΜΑΡΑΝΤΟ προϋπολογισμού 700.000.
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ 38ης ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΣΤΟ ΔΔ ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΥ προϋπολογισμού 650.000.
- ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΛΟΥΤΡΩΝ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ προϋπολογισμού 187.000.
- ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΥΟΣ ΧΩΡΟΥ ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ ΠΗΓΩΝ ΚΑΒΑΣΙΛΩΝ προϋπολογισμού 53.000.
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΑΠ' Ο ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ 35ης ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΚΑΒΑΣΙΛΑ-ΛΟΥΤΡΑ προϋπολογισμού 500.000.
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΟΔΟΥ ΑΠΟ ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ ΠΡΟΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΜΟΝΗ ΓΚΟΥΡΑΣ-ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ προϋπολογισμού 550.000.
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ-ΚΟΖΑΝΗΣ ΠΡΟΣ ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ προϋπολογισμού 300.000.
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΣΤΟ ΔΔ ΠΟΥΡΝΙΑΣ προϋπολογισμού 500.000.
- ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΩΝ ΙΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗΣ προϋπολογισμού 70.000.
- ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ προϋπολογισμού 400.000.
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ-ΥΔΡΟΜΑΣΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΔΔ ΠΟΥΡΝΙΑΣ-ΠΥΡΓΟΥ-ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ προϋπολογισμού 45.000.
- ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΟΙΚΙΑΣ ΧΑΜΚΩΣ προϋπολογισμού 355.000.
- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΤΡΙΝΟΥ ΓΕΦΥΡΙΟΥ ΜΑΥΡΟΠΕΤΡΑΣ ΔΔ ΠΟΥΡΝΙΑΣ προϋπολογισμού 87.000.
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΡΟΜΟΥ ΑΠ' Ο ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟ-ΚΤΕΛ προϋπολογισμού 148.000.
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΡΟΜΟΥ ΑΠ' Ο ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΕΩΣ ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ προϋπολογισμού 100.000.
- ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΟΛΙΣΤΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ προϋπολογισμού 137.000.
- ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΔΔ ΠΑΔΩΝ προϋπολογισμού 70.000.
- ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΗΓΗΣ προϋπολογισμού 245.000.
- ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ προϋπολογισμού 63.012.
- ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΟΔΩΝ ΔΔ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ προϋπολογισμού 100.000.
- ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ-ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΔΟΠΟΪΙΑ ΣΤΟ ΔΔ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΥ προϋπολογισμού 100.000.
- ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΕΓΗΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΔΔ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ προϋπολογισμού 70.000.
- ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΔΔ ΔΡΟΣΟΠΗΓΗΣ προϋπολογισμού 150.000.
- ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ-ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΔΔ ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙΟΥ προϋπολογισμού 150.000.
- ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΧΩΡΩΝ-ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΔΟΠΟΪΙΑ ΛΑΓΚΑΔΑΣ προϋπολογισμού 100.000.

ΚΟΥΔΑΡΑΙΟΙ ΜΑΣΤΟΡΕΣ-ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΓΕΦΥΡΙΑ

Του Σπύρου Ι. Μαντά - Ερευνητή

Κουδαραίοι Μάστορες!

Έρχονταν από την Κόνιτσα, λάκκα του Σαραντάπορου! Μπορεί κι απ' τα Τζουμέρκα ή τα Χουλιανοχώρια! Και της Ανασελίτσας ήσαν καλοί: ηπειρώτες πρόσφυγες που γίναν μακεδόνες. Τέλος, οι Κολωνιάρηδες, της Πάνω Ηπείρου, αρβανιτόφωνοι αυτοί.

Μπροστά βάδισε ο πρωτομάστορας! Ύστερα οι καφάδες: πελεκάνοι, χτίστες, μα-
ραγκοί, κλειδοσά-
δες, ασβεστάδες,
νταμαρτζήδες. Τε-
λευταία, τα μα-
στορόπουλα...

Στα μουλάρια
ήταν βάρος: τα
εργαλεία πολλά:
τσοκάνια, χτενιές,
καζμάς, βελόνια,
ματρακάδες, πα-
ραμήνες, σαού-
λια, πηλοφόρια,
καλέμια...

Και τι δεν χτίζα-
νε στην ξενιτιά!
Σεράγια, εκκλη-
σίες, μύλους, μο-
ναστήρια, τζαμιά,
αρχοντικά, βρύ-
σες, καμπαναριά,
χάνια... Χτούσανε
τον κόσμο όλο,
χτούσανε και τα γιοφύρια του...

Πέτρινα, θολωτά γεφύρια! Η κορύφωση
της τέχνης των κουδαραίων! Διασκορπισμέ-
να σε κάθε γωνιά της βαλκανικής, αλλά και
σ' ολόκληρο το μικρασιατικό χώρο, αποτε-
λούν πειστικά σημάδια αναφοράς στην πε-
ρασμένη εποχή. Τότε που την έλλειψη μέσων
αναπλήρωνε η εμπειρία και ο ενθουσιασμός.

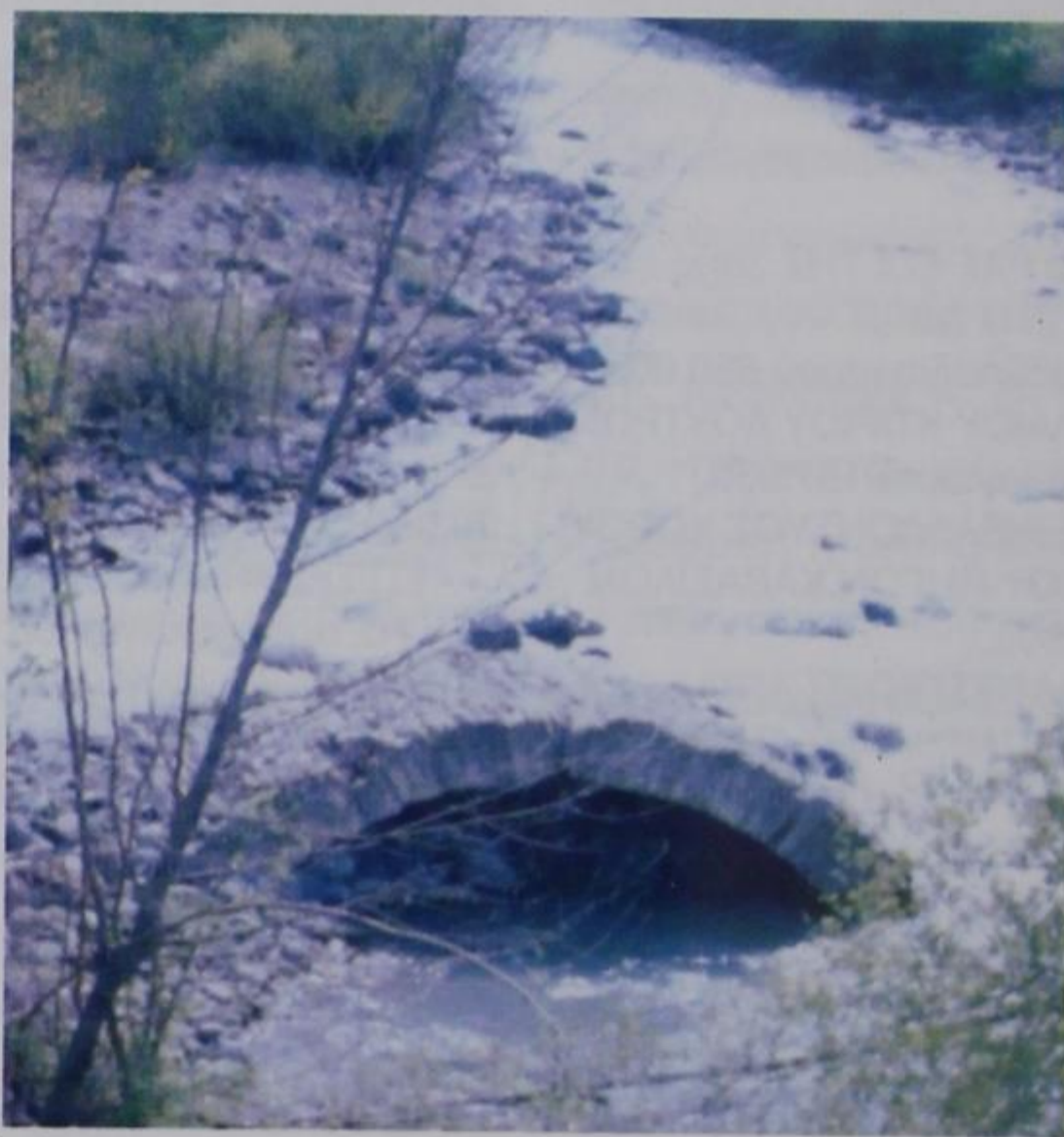
Όμως: η περιοχή, όπου η ιδιόμορφη αυτή
λαϊκή κατασκευή βρήκε το σωστό μέτρο, με

αποτέλεσμα να μετουσιωθεί σε αληθινό έρ-
γο τέχνης είναι αναμφισβήτητη η Ήπειρος.
Ίσως επειδή εκεί δεν προϋπήρξαν ξένα πρό-
τυπα - πειρασμός για μίμηση - αλλά ούτε και
τεχνικά μέσα ικανά να επιβάλουν οποιαδήπο-
τε εγκεφαλική έμπνευση. Ό,τι δημιουργήθη-
κε ήταν αποτέλεσμα διαλόγου και αξιοπρε-
πούς συμβιβασμού με το περιβάλλον.

Έτσι: αρκεί να σταθείς πέντε λεπτά μπρο-
στά στο γεφύρι της Πλάκας στον Άραχθο, να
ζυγιάσεις την "ανάταση" ενός άλλου, κατε-
βαίνοντας στην
κοίτη του Αώου
κοντά στην Κόνι-
τσα, να περπατή-
σεις την καλντερι-
μωτή "ταλάντευ-
ση" του θρυλικού
γεφυριού της
Άρτας, για να συ-
νειδητοποιήσεις
το φόβο, τον ελιγ-
μό, την προσπά-
θεια και το κέφι
του ανθρώπου
μπροστά στη φύ-
ση. Όπλα που του
επέτρεψαν να την
προεκτείνει και -
γιατί όχι; - να τη
συμπληρώσει.

Τέτοια γεφύρια
- αλλά και άλλοι
κόποι των κουδα-

ραίων - διασώζονται σήμερα αρκετά. Αντέ-
χουν για να διδάσκουν. Γιατί, απ' ό,τι φαίνε-
ται, πάντα σ' αυτή την τέχνη η όποια ...στατι-
κότητα δεν ήτανε το παν. Χρειαζότανε και
ήθος. Κάτι που ο απλός κούδαρης, ο Ηπει-
ρώτης μάστορας, διέθετε - ζυμωμένο στην
ανέχεια - περίσσιο. Κρίμα που, μετριόφρων
και ανυποψίαστος, δεν σκάλισε στο έργο του
εκείνο το "εποίει". Έτσι παρέμεινε ανώνυ-
μος. Όπως και να το κάνουμε όμως, γι' αυτή

...Το χρέος του Κερασόβου

την "αδικία" ευθύνη έχει ο καθένας που ανιχνεύει την ιστορία του τόπου. Και για την Ήπειρο γράφουνε πολλοί...

Ειδικά τώρα για το Κεράσοβο...

Λένε: ένα από τα πρώτα μαστοροχώρια του Σαραντάπορου. Κι οι... ξένοι το ομολογούν. Πλανιέται όμως κι εδώ μονάχα ο θρύλος. Οι αποδείξεις λείπουν. Δεν συνειδητοποιήθηκε σ' όλη την περιοχή - πλην της Πυρσόγιαννης που ετοιμάζει μουσείο - η αξία κάποιων πραγμάτων όσο έπρεπε, η συμβολή κάποιων ανθρώπων που έφυγαν ή φεύγουν, αμνημόνευτοι. Ίσως "φταίει" και το γεγονός πως, εδώ, όλοι...εμαστόρευαν. Δύσκολο να ξεχωρίσεις. Όμως οι γέροι, όσοι απόμειναν, οι τελευταίοι μάστορες, ξέρουν. Και στις κρίσεις τους - αυτό το βίωσα καλά - είναι δίκαιοι. Αρκεί να ρωτηθούν.

Προσωπικά, μελετώντας δεκαπέντε χρόνια τα ηπειρώτικα γεφύρια και κατ' "ανάγκη"

τούς δημιουργούς τους, γενικά τους Κουδαραίους μάστορες, έγινα μάρτυρας απίθανων λεπτομερειών, ντοκουμέντων πολύτιμων, Το αποτέλεσμα συχνά εκπλήσσει, όσο κι αν εξαρτάται από το χρόνο που βέβαια είναι αμείλικτος που βέβαια αγχώνει.

Να ψάξουμε, λοιπόν, έστω και τώρα, στο Κεράσοβο. Ποτέ δεν είναι αργά. Αποτελεί όλων χρέος. Οι νέοι Κερασοβίτες είναι οι πιο κατάλληλοι γι' αυτό.

Να καταγραφούν οι πιο καλοί τεχνίτες: οι πρωτομάστορες! Να βρεθούν, αν υπάρχουν, φωτογραφίες τους. Να μαθευτεί πού ταξίδευσαν. Τι έχτισαν εκεί και πότε. Να μαγνητοφωνηθούν οι τελευταίοι που γνώρισαν.

Όταν φτάσει η στιγμή της σύνθεσης - που σίγουρα θα έλεθει - η συμβολή του Κεράσο

Σημείωση: Ο Σπύρος Μαντάς είναι εκπαιδευτικός, ερευνητής και συγγραφέας, αναφορικά με τα τοξωτά πετρογέφυρα στην Ελλάδα και στη Βαλκανική γενικότερα.

- Το περιοδικό μας αποτελεί τον συνδυαστικό κρίκο των απανταχού Κερασοβιτών με το όμορφο χωριό μας.
- Καταγράφει και προβάλλει την ιστορία, την παράδοση και τον πολιτισμό του.
- Ενισχύει την επικοινωνία των όπου γης Κερασοβιτών.
- Κινείται στον παλμό των φορέων του χωριού μας και αναδεικνύει τη δράση τους.
- Με τη ματιά του χθες, με τη συμμετοχή του σήμερα και με την ελπίδα του αύριο.
- «ΚΕΡΑΣΟΒΟ», ο καθρέπτης της περιοχής του Σμόλυγκα.

Κερασοβίτικη Παραδοσιακή Κουζίνα

Γράφει και παρακινεί
η Ελένη Σιάφη

Οι συνταγές της γιαγιάς μας.

Συμπατριώτισσες, ας γυρίσουμε λίγο το χρόνο πίσω με το μυαλό μας και να θυμηθούμε τα φαγητά που τρώγαμε, από τα χέρια της γιαγιάς μας, φτιαγμένα με περισσή φροντίδα και αγνά υλικά.

Κερασοβίτικη φασολάδα.

Υλικά:

½ κιλό φασόλια

1 φλιτζάνι τσαγιού
λάδι

1 μεγάλο κρεμμύδι

1 μέτριο πράσο

10 φύλλα δυόσμο

μισό ματσάκι μαϊντανό
(μακεδονήσι)

Ένα κλωνάρι σέλινο

Αλάτι, πιπέρι κόκκινο,
ρίγανη, πελτές ή χυμός
τομάτας.

Εκτέλεση:

Βράζουμε τα φασόλια με το κρεμμύδι λίγο λάδι και τόσο νερό, όσο να τα σκεπάζει. Αφού βράσουν, τσιγαρίζουμε στο τηγάνι με το υπόλοιπο λάδι, το βρασμένο κρεμμύδι πολτοποιημένο, το πράσο, το σέλινο, το δυόσμο, όλα ψιλοκομμένα, όσο το πράσο να ροδοκοκκινίσει.

Μετά ρίχνουμε στο τηγάνι, το αλάτι, το πιπέρι, τη ρίγανη, λίγα πολτοποιημένα βρασμένα φασόλια και τα αφήνουμε να πάρουν μια βράση. Στο τέλος, προσθέτουμε την τομάτα, τα ρίχνουμε όλα μαζί στην κατσαρόλα για να βράσουν ως 15λεπτά.

Η γιαγιά μας ή μπάμπω έβραζε τα φασόλια,

στο τσουκάλι, στον παραμάχο του τζακιού, από το βράδυ ως το πρωί ή από το πρωί ως το μεσημέρι.

Σημείωση: Η κερασοβίτικη φασολάδα, προτείνεται για τα κρύα μεσημέρια του χειμώνα, με τη συνοδεία ψητής (με εφημερίδα) ρέγγας, στουμπισμένου κρεμμυδιού και λίγο τροχό, γιατί «ο οίνος ευφραίνει καρδίαν ανθρώπου».

Πάνω: Πιάτο με φασολάδα.
Κάτω: Τσουκάλι φασολάδας.

ΜΠΟΛΙΑ (Συνταγή)

Κάθε χρόνο στις 21 Νοεμβρίου είναι η γιορτή της (Παναγίας Πισπιρίτσας), τα Εισόδεια της Θεοτόκου οι γιαγιάδες μας βράζανε τα μπόλια.

Μπόλια είναι οι σπόροι καλαμποκιού, σιταριού και φασολιών.

Τα βράζανε την προηγούμενη μέρα αφού πρώτα τα μουσκεύανε για να βράσουν γρήγορα και τα πήγαιναν στην Εκκλησία να τα διαβάσει ο

παπάς και να έχουν καλή σοδειά την επόμενη χρονιά.

Όταν τελείωνε η Εκκλησία τα μοιράζανε στον κόσμο!!!

Κυρίες μου θυμηθείτε στις 21 Νοεμβρίου γιορτή της Παναγίας (Πισπιρίτσας) Εισόδεια της Θεοτόκου να βράσετε τα ΜΠΟΛΙΑ.

Καλαμπόκι και σπάρη, και να τα σερβίρετε στους αγαπημένους σας με καρύδια και ζάχαρη.

Καλή Όρεξη!!!

Ελένη Σιάφη

ΤΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΝΤΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ'Ο ΤΗ ΣΕΛ. 15

- ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ-ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΧΩΡΩΝ ΔΔ ΠΛΗΚΑΤΙΟΥ προϋπολογισμού 200.000.
- ΣΤΕΡΕΩΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΝ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΔ ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ προϋπολογισμού 200.000.
- ΕΠΙΣΚΕΥΗ-ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΖΕΡΜΑ προϋπολογισμού 550.000.
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΓΚΑΛΝΤΕΡΙΜΙΟΥ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ.
- ΣΤΕΡΕΩΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΤΡΙΝΩΝ ΓΕΦΥΡΙΩΝ ΔΔ ΚΑΣΤΑΝΕΑΣ προϋπολογισμού 200.000.
- ΕΠΙΣΚΕΥΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΙΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΔ ΚΑΣΤΑΝΕΑΣ προϋπολογισμού 150.000.
- ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΙΝ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΒΡΥΣΗΣ ΖΕΡΜΑΣ ΔΔ ΠΛΑΓΙΑΣ προϋπολογισμού 150.000.
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΑΡΑΣΟΔΙΑΚΟΥ ΤΟΙΧΟΥ ΑΝΤΙΣΤΗΡΙΞΗΣ ΙΝ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΙΑΤΡΕΙΩΝ-ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΣΤΟ ΔΔ ΠΛΑΓΙΑΣ προϋπολογισμού 150.000.
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΤΕΓΗΣ ΙΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΔ ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΥ προϋπολογισμού 80.000.
- ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥ "ΛΑΚΟΥΤΣΙΚΟ" ΔΔ ΧΙΟΝΙΑΔΩΝ προϋπολογισμού 97.800.
- ΣΤΕΡΕΩΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΔ ΟΞΥΑΣ προϋπολογισμού 150.000.
- ΣΤΕΓΑΣΤΡΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ προϋπολογισμού 60.000.
- ΕΠΕΚΤΑΣΗ-ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ προϋπολογισμού 60.000.
- ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ-ΠΛΑΚΟΣΤΡΩΣΕΙΣ-ΤΟΙΧΙΑ ΑΝΤΙΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ προϋπολογισμού 80.000.
- ΠΑΡΚΙΝΓΚ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ προϋπολογισμού 20.000.
- ΑΝΤΙΔΙΑΒΡΩΤΙΚΗ-ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ προϋπολογισμού 120.000
- ΣΤΕΓΑΣΤΡΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ προϋπολογισμού 60.000.
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΧΑΛΙΚΟΣΤΡΩΣΗ ΔΡΟΜΟΥ ΠΡΟΣ ΓΚΟΥΡΑ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ προϋπολογισμού 6.900.
- ΔΙΑΝΟΙΞΗ ΔΡΟΜΟΥ "ΣΧΙΣΜΕΝΗ ΠΕΤΡΑ-ΜΗΛΙΑ" ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ)2 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ) προϋπολογισμού 30.000.
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΣΤΟ ΑΣΠΡΟ ΡΕΜΑ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ προϋπολογισμού 6.500.
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΡΟΜΩΝ ΠΡΟΣ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΥΣ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ προϋπολογισμού 6.500.
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΡΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ προϋπολογισμού 6.500.
- ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΓΗΠΕΔΟΥ ΜΠΑΣΚΕΤ - ΒΟΛΕΪ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ προϋπολογισμού 6.500.
- ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ (Γ' ΦΑΣΗ) προϋπολογισμού 200.000.
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΪΙΑΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΛΝΤΕΡΙΜΙΩΝ-ΛΙΘΟΣΤΡΩΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ προϋπολογισμού 100.000.
- ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΕΓΗΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ προϋπολογισμού 50.000.
- ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΗ ΔΡΟΜΟΥ ΠΡΟΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΦΟΥΡΚΑΣ προϋπολογισμού 50.000.
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΑΚΟΣΤΡΩΤΩΝ-ΛΙΘΟΣΤΡΩΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ ΕΝΤΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΦΟΥΡΚΑΣ προϋπολογισμού 100.000.
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΦΡΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ "ΤΖΑΝΑ" ΦΟΥΡΚΑΣ προϋπολογισμού 30.000.
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΥΟ ΣΤΕΓΑΣΤΡΩΝ ΖΩΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΦΟΥΡΚΑΣ προϋπολογισμού 60.000.
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΔΡΟΜΟΥ ΑΠΟ ΦΟΥΡΚΑ ΠΡΟΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ προϋπολογισμού 110.000.

Σκόρπιες σκέψεις – στραβά – ανάποδα του χωριού μας

Γράφει ο Τάκης Σαμαράς

- Είπαμε να αφήσουμε στους εαυτούς μας να παρασυρθούν από τη ραστώνη του καλοκαιριού, να χαλαρώσουμε, να ξεφύγουμε από τις τρίπλες, να αφήσουμε για ευθετότερο χρόνο τις απόψεις και τις θέσεις γύρω από τα δρώμενα και τα μελλούμενα του χωριού μας.

- Οι προβληματισμοί όμως τριών μηνών μας υποχρεώνουν να επιστημόνουμε όσα μας ενόχλησαν και μπορούν να θεραπευτούν με παραινήσεις, υποδείξεις και έχουν αποδειχθεί με τη διασταύρωση και άλλων απόψεων αληθή και πραγματοποιήσιμα και εμείς νομίζουμε ότι μπορούν να γίνουν αντικείμενο κριτικής.

- Δεν είναι στο ήθος και στο ύψος του γράφοντα οι καλλιπεείς ή οι εκχυδαϊσμοί, τα υποκριτικά φτιασιδώματα. Παίρνουμε θέση όταν και όπου εμείς κρίνουμε και όταν οι αντικειμενικές συνθήκες το επιβάλλουν και το μεταφέρουμε μέσα από την εφημερίδα μας στους χωριανούς μας. Έχουμε την αυτοδυναμία μας και την ελευθερία μας, να γράφουμε τα δίκαια και σωστά, τις ελεύθερες σκόρπιες σκέψεις και πιστεύουμε ότι «συλλογάζεται καλά, όποιος ελεύθερα συλλογάζεται», όπως έλεγε ο βαθυστόχαστος στρατηγός Μακρυγιάννης.

- Θα ασχοληθούμε λοιπόν με μερικές καίριες επιστημόσεις για μερικά – στραβά – ανάποδα του χωριού μας, που διαπιστώσαμε κατά τις καλοκαιρινές διακοπές στο χωριό μας. Αυτά είναι:

α. Τα κακά χάλια του Μνημείου των Ηρώων του χωριού μας, όπου ο καθαρισμός και ο ευπρεπισμός έχει εκλείψει παντελώς, όπως και η πλακόστρωση του υπολοίπου εσωτερικού χώρου. Αποτέλεσμα, η εξαιρετή τειχοποιία, σε ανώμαλο μωσαϊκό σχέδιο, να κάνει «κοιλιά» λόγω των λιμναζόντων βρόχινων νερών. Ο «καθρέφτης» του χωριού μας σε κακή και άθλια κατάσταση. Υπεύθυνα γι' αυτό, οι Αδελφότητες και ο Αγροτικός Συν/σμός του χωριού μας.

β. Έλλειψη ευπρεπισμού – καθαρισμού αύλειου χώρου Δημοτικού μας Σχολείου, παιδικής χαράς, όπου τα παιδιά μας παίζουν όλο το καλοκαίρι. Τζάμια σπασμένα στο κτίριο, που πρέπει, εν όψει του χειμώνα, να αντικατασταθούν.

γ. Δεν πέρασαν ούτε 4 χρόνια από την τοποθέτηση της προτομής της Κερασοβίτισσας Μάνας, και οι

πρώτες ζημιές στο βάθρο αυτής έγιναν. Έσπασαν μάρμαρα, που πρέπει να αντικατασταθούν άμεσα, προτού γίνουν και χειρότερα στο όλο έργο-στόλισμα του χωριού μας.

δ. Μέριμνα για αντικατάσταση χαλασμένων και σπασμένων ηλεκτρικών λαμπτήρων (ΔΕΗ) χωριού μας. Πολλά στενά δρόμων του χωριού μας, το καλοκαίρι ήταν θεοσκότεινα, από την αιτία αυτή.

ε. Μικροεπισκευές στενών δρομίσκων του χωριού μας (εσωτερικοί), π.χ. μπροστά από σπίτια Αγαθή Νάκου και Σπυριδούλας Καλύβα-Πορφυρή, προτού γίνουν ανθρώπινα ατυχήματα. Υπεύθυνοι για όλα αυτά, οι προαναφερόμενοι φορείς του χωριού μας.

στ. Υποχρεωτική ενημέρωση από τον Αγροτικό μας Συν/σμό, για την υπογραφείσα Σύμβαση (όροι-προϋποθέσεις) με την Εταιρεία των Υδροηλεκτρικών έργων του χωριού μας.

Αυτό να γίνει σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μελών ή με τη δημοσίευση αυτής στο περιοδικό μας. Τα μέλη του Συν/σμού δικαιούνται να μάθουν άμεσα και υπεύθυνα τους όρους της Σύμβασης. Είναι καθήκον της Διοίκησης αυτά, η ενημέρωση. Μάλιστα το σωστό θα ήταν να είχε προηγηθεί η ενημέρωση αυτή προτού ακόμη υπογραφεί, ώστε η Διοίκηση να έχει την έγκριση των Μελών για την τελική υπογραφή.

ζ. Περαιτέρω τύχη της Αυγουστιάτικης του 2005 Γενικής Συνέλευσης των Μελών του Αγροτικού μας Συν/σμού, εφόσον αυτή ΔΙΕΚΟΠΗ βιαίως από τον πρόεδρο αυτής, Δημήτρη Γ. ΖΗΚΑ και πρακτικά δεν συντάχθηκαν και δεν έχουν υπογραφεί από τον πρόεδρο αυτής.

η. Παρατηρήσαμε και ακούστηκαν και σχόλια γι' αυτό, φορτηγά αυτοκίνητα της εταιρείας των Υδροηλεκτρικών έργων να μεταφέρουν αμμοχάλικο από Τζιρέντζα, χώρο ιδιοκτησίας Συν/σμού, για χρήση αυτής. Τι συμφωνία έχει γίνει από μέρους της Διοίκησης του Συν/σμού, για αυτή την πράξη; Υπάρχει αντάλλαγμα;

Μετέφερα εδώ κάποιες σκέψεις μου για υποψιασμένους και ανυποψίαστους και για όσους έβρισκαν σε αυτές τον εαυτό τους, δηλαδή τις Αδελφότητες του χωριού μας και τον Αγροτικό μας Συν/σμό. Θέλουμε να ελπίζουμε πως η εκλεγείσα νέα Διοίκηση της Αδελφότητας Αθηνών, να θελήσει να ενεργοποιηθεί στα ζητήματα αυτά, έχει χρέος και καθήκον. Είναι ο συνεχιστής της Κοινότητας μας. Ίδωμεν!!!

ΑΓΝΑΝΤΕΥΟΝΤΑΣ... Με τον ΝΙΚΟ ΓΑΛΑΝΗ

Οι παλιοί αναγνώστες θα θυμούνται από παλιά αυτόν τον τίτλο, που για καιρό δέσποζε στις μεσαίες σελίδες του περιοδικού μας και σχολίαζε γεγονότα ή έδινε ειδήσεις επί παντός επιστητού.

Απ' αυτό το τεύχος – με την άδεια της Συντακτικής Επιτροπής – θα συζητάμε ξανά μαζί τα συμβαίνοντα καλά ή κακά, γύρω απ' την Κοινωνία μας και το περιβάλλον μας. Θα δεχόμαστε κρίσεις, επικρίσεις, γνώμες, υποδείξεις, σχόλια και συνεργασίες για θέματα που μας απασχολούν, σχετικά με το δημόσιο βίο και τις δραστηριότητες των φορέων του χωριού μας, ήτοι Αδελφότητες, Συνεταιρισμός Κοινής Χορτονομής, Ενορία και κάθε παράγοντα, έτσι ώστε (ελλείψει και Κοινότητας) οι σχέσεις μας να γίνουν στενότερες και αποδοτικότερες, πιο πολύ όμως να βάλουμε στο διάλογο τις νέες γενιές, τις καινούριες δυνάμεις του χωριού μας τους Κερασοβίτες του μέλλοντος τη σκυτάλη – εμείς οι μεγαλύτεροι – ότι έχουν χρέος όλοι μαζί να συνεχίσουμε και να γράφουμε την ιστορία της μικρής αλλά σημαντικής κοινωνίας μας, δείχνοντας την πορεία και το δρόμο προς το μέλλον.

Συγχαρητήρια στο νέο Δ.Σ. της Αδελφότητας και ευχές για καλή δουλειά. Είστε όλοι νέοι και με όρεξη να συνεργαστείτε με όλους τους φορείς του χωριού, ιδίως με τον Συνεταιρισμό Κ.Χ., του οποίου τυγχάνω μέλος του Δ.Σ. και σας μεταφέρω την επιθυμία μας για εποικοδομητικό διάλογο και κοινό αγώνα για το καλό του Κερασόβου.

Και μια και ο λόγος για το Συνεταιρισμό, ας πούμε δυο λόγια παραπάνω.

Ο Αναγκαστικός Συνεταιρισμός Κοινής Χορτονομής Αγίας Παρασκευής είναι ένα υποκατάστατο μιας ανύπαρκτης Κοινότητας (Λόγω «Καποδίστρια») και προσπαθεί με νύχια και με δόντια να κρατήσει σε υψηλά επίπεδα την εικόνα του χωριού μας, και σε σημαντικό βαθμό τα καταφέρνει, χωρίς να έχει εξουσία και με το Δ.Σ. να τρέχει και να μη φτάνει, προσπαθώντας να τα βγάλει πέρα, και με ένα παράπονο: Από παντού επικρίσεις και διαμαρτυρίες. Ένα μπράβο, ένα ευχαριστώ, τίποτε; Που να ήμασταν και αμειβόμενοι!

Στο μέλλον θα έχουμε περισσότερες ειδήσεις για το έργο του Συνεταιρισμού και τα συμβαίνοντα εντός.

Μαθαίνουμε ότι δημοπρατήθηκε η ασφαλτόστρωση του δρόμου Φούρκας - Σαμαρίνας. Με την ολοκλήρωση του έργου, επιθυμία των δύο Νομαρχιών είναι να συνδεθούν τα Γιάννενα με τα

Γρεβενά με λεωφορειακή γραμμή, μέσω Κερασόβου, που συντομεύει την απόσταση κατά 30 χιλιόμετρα. Ανοίγεται επομένως μια προοπτική ανάπτυξης του χωριού με την ίδρυση π.χ. Βενζινάδικου με αξιοποίηση του ξενώνα (που βαλτώνει εδώ και καιρό) και με άλλες υποδομές που μπορεί να αναστείλουν την ερήμωση που συντελείται στον τόπο μας.

Ήθελα να γράψω για το ΓΑΜΟ, αναφερόμενος στο μεγάλο γεγονός της παντρειάς του Αντρέα, όπου από πάρα πολλές απόψεις είναι πρωτόφα-

ντο, αλλά είμαι υποχρεωμένος να γράψω για τους ΓΑΜΟΥΣ, γιατί οι Νταγκοβαναίοι είναι όλο ευγενικές άμιλλες και προκλήσεις, καθώς προέκυψε και ο άλλος μεγάλος Γάμος στο KORINTHIANS PALLAS του άλλου Νταγκοβάνου, του Χρήστου.

Προφανώς δεν ήταν ένας ανταγωνισμός για εντυπωσιακούς λόγους. Ήταν κατά γενική ομολογία η Καταξίωση των δύο οικογενειών του Χρήστου και του Ανδρέα στις προσπάθειες και στους αγώνες τους και καθρεπτίστηκε εμφανέστατα στο κορυφαίο αυτό γεγονός της ζωής τους.

Στον ένα γάμο, το ξεδίπλωμα όλης της παραδοσιακής τέλεσης με τα έθιμα του χωριού και το απίθανο γλέντι με κλαρίνα και άφθονο φαγοπότι.

Στον άλλο η χολλυγουντιανή χλιδή και φαντασμαγορία με Βεγγαλικά και καταρράχτες νερού, που κατέβαζαν 5 C τη θερμοκρασία, γύρω από μια υπέροχη πισίνα των χρωματιστών ανταυγείων του νερού (έργο του Γιάννη) τα υπέροχα εδέσματα, αλλά πιο πολύ η κοσμοπλημμύρα, μας εντυπωσίασαν αφάνταστα. Κοντά στα χίλια άτομα στον κάθε γάμο, δεν ξάναγινε σε Κερασοβίτικους γάμους.

Οι ευχές μας ας συνοδεύουν τα δύο Κερασοβίτικα ζευγάρια και οι ευχαριστίες μας, που μας κάλεσαν να συμμετάσχουμε στην ευτυχέστερη στιγμή της ζωής τους.

Να μας προκόψουν!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

- Αρραβωνιάστηκε η κόρη του Παντελή και της Ελένης Καραγιάννη, Δήμητρα.

Ευχόμαστε στα παιδιά καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

- Στις 22 Αυγούστου παντρεύτηκε στο χωριό ο Ανδρέας Μ. Νταγκουβάνος την εκλεκτή της καρδιά του, Κάτια.

Ο γάμος αυτός έδωσε την ευκαιρία σε όλους τους χωριανούς μας να διασκεδάσουν και να συμπαρασταθούν στη χαρά των νεόνυμφων, καθώς και πλούσιος ήταν και τα παραδοσιακά έθιμα τήρησης.

- Στις 27 Αυγούστου παντρεύτηκε στην Κόρινθο ο γιος του Γιάννη Νταγκουβάνου, Χρήστος, την εκλεκτή του, Αφροδίτη.

- Το Σεπτέμβριο παντρεύτηκε στην Αθήνα ο Αχιλλέας Γ. Στρατσιάνης την εκλεκτή του Κατερίνα. Το μυστήριο τελέστηκε στον Αγ. Δημήτριο Ψυχικού. Ακολούθησε δεξίωση σ' έναν όμορφο και ζεστό χώρο.

- Κάτω από τους ήχους του Υμέναιου, η γλυκύτατη νύφη Άρτεμις, κόρη των άξιων γονέων, της Ολυμπίας Γελοδάρη και του Νίκου Γαβριηλίδη, ήλθε σε γάμου κοινωνία με τον εκλεκτό της καρδιάς της Φρέιζερ Μακίνες, την Κυριακή 26 Ιουνίου 2005, στον Άγιο Κωνσταντίνο Γλυφάδας. Μετά τη γαμήλια τελετή οι ευτυχείς γονείς δεξιώθηκαν τους προσκεκλημένους και όλοι μαζί χάρηκαν το χαρούενο γεγονός.

Ευχόμαστε στα νιόπαντρα ζευγάρια να ζήσουν και να προκόψουν!

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Στις 19 Μαΐου, η οικογένεια του Λευτέρη Π. Τζίνα απέκτησε το πρώτο της παιδί, ένα

χαριτωμένο αγοράκι.

- Το Φεβρουάριο του 2005 το ζευγάρι Χρήστος και Χριστίνα Σπ. Νάκου απέκτησαν το τρίτο παιδί τους, που είναι αγοράκι!

- Η οικογένεια του Νίκου Εξάρχου, απέκτησε νέο μέλος.

Το νεογέννητο είναι αγοράκι!

Ευχόμαστε να τους ζήσουν και να τα δουν όπως ονειρεύονται!

ΒΑΦΤΙΣΗ

- Η οικογένεια του Φίλιππου Τριανταφύλλου βάφτισε στην Κόρινθο το κοριτσάκι της. Το όνομα της νεοφώτιστης Χρυσάνθη, το όνομα της μακαρίτισσας γιαγιάς του, Χρυσάνθης Εξάρχου, της πρώτης Κερασοβίτισσας δωρήτρια οργάνων σώματος.

Του ευχόμαστε να χαίρεται το όνομά του!

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πολλές απώλειες είχε το χωριό μας το καλοκαίρι που πέρασε:

- Πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό μας ο Ηλίας Αλ. Σιάφης, στις 22 Μαΐου.

- Στις 29 Μαΐου πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό μας, ο Λάζαρος Νάκος.

- Στις 18 Ιουνίου πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό μας η Δήμητρα Χριστοφόρου Γκούτσιου.

- Στις 16 Ιουλίου πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό μας η Αρετή Αχ. Κοταδήμου.

- Στις 2 Αυγούστου πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό μας ο Αποστόλης Κοταδήμος.

- Στις 12 Αυγούστου πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό μας η Κωνσταντινιά Στ. Ζήκα.

- Στις 22 Αυγούστου πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό μας η Σοφία Αχ. Νάκου.

- Τον Ιούλιο πέθανε η Γιαννούλα, σύζυγος Σπύρου Νάκου.

Ο Θεός ας τους αναπαύσει εν ειρήνη.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ.

Τα παιδιά του Κερασόβου διέπρεψαν και φέτος στις εξετάσεις για την εισαγωγή τους στα ΑΕΙ και ΤΕΙ.

- Ο Αναστάσιος Μπούνας, πέρασε στο Βιολογικό Θεσ/νίκης.

- Ο Γιώργος Πραμαγκούλης (γιος της Σοφίας Τσούμπανου) πέρασε στο Οικονομικό Ιωαννίνων και μάλιστα 3ος στη σειρά!

- Η Άννα-Μαρία Αποστόλου (κόρη της Ελένης Π. Τζίνα), πέρασε στο Πολυτεχνείο Ξάνθης.

- Ο Θωμάς Π. Βάιλα πέρασε στο ΤΕΙ Πάτρας, τμήμα Τεχνολογίας Αντιρρύπανσης.

- Ο Μίλτος Λ. Τσιάσιος πέρασε στο ΤΕΙ Καστοριάς, τμήμα Διεθνούς Εμπορίου.

- Ο Μιλτιάδης Π. Νάκος πέρασε στη Μουσική Σχολή Κεφαλονιάς.

- Ο Ανδρέας Βάιλας του Κώστα, πέρασε Μηχανολόγος στην Πάτρα.

- Η Μαριάνθη Καραγιάννη του Αποστόλη πέρασε Πολιτικών Μηχανικών στη Πάτρα. Συγχαρητήρια σε όλους!!!

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ: Ενημερώστε μας για τα παιδιά σας που πέρασαν στις σχολές για να τα δημοσιεύσουμε.

Χάριν ευθυμίας και όχι δυσφημίας της απλής ελληνικής γλώσσας

«Όλα τα ζ'λάπια έναν κερέ»

Δε μπορώ να καταλάβω, τι τ' λέει η ερμωγνώμ' κεινού τ' ανθρώπ'. Όλ' μέρα πιρβατάει τα άντρα. Του ντ'φέκ στ'ν πλάτ' και άιντε.

Που 'ναι παλιούρια και δε τα γύρ'σει. Και να πεις ότ' βαρνάει και τίποτις... Ούτ' ένα τζιτζιρα, πουτέ. Μαναχά οι σκιές αγκομαχάν. Τα σύκα βλέπ'ς δε λογάνε να πετάξ'ν. τι δε τ' λέει η γ'ναίκα τ', σκέμπ' του κεφάλ' αυτός.

«Ντε'φέκα και καμμιά δ'λειά, στου σπιτ' ωρέ άντρα».

Του χαβάτ' αυτός. «Όλο στα παρμάζια θα γυρνάς; Δεν έχ'ς τίποτες άλλο να κάν'ς».

Του βιολί τ' αυτός. «Να πω ότι ντ'φεκάς και τίποτις, κομμάτια να γέν'....».

Θα ντ'φεκίσου σένα» τ'ς είπι μια βολά, ξάμωσε και όλας, για να τσ' κόψ' μια παταργιά.

Του βούλωσ' η έρμ' του στόμα.

«Κρύψ' και χούγιαζ' τσ' είπα ιγώ, γιατί σε γλέπου τεντουμέν' τανάσκλα».

Μια μέρα έχασ' το σκλί. Δύο μέρες γκιζέ-ραγε τα λόγγα, για να το βρει.

«Ν' σαφ'» του 'πει κείν. Θα τ' 'φαγε του ζλάπ'.

Μας τ' γνώμ' σ' κάτνου κόμπο. Το 'φαγε και θαραπαύτκι.

«Ζλάπ' να φάει ισένα» τσ' είπι «όχι του σκλί».

Κι όταν το 'βρε φαγωμένο, ρίχτει να τ' φάει, ζωντανή, γιατί χρουζούζεψ'.

Τι το' πεις..... Όλα τα ζλάπια είναι κερέ, είνει.

Σημείωση: Ο παραπάνω διάλογος, είναι αυτούσιος, μεταξύ του άντρα (κυνηγού) και της γυναίκας του, νοικοκυράς – αγρότισσας του χωριού, μιας παλιότερης εποχής, διάλογος άκρως πατριαρχικός και ανδροκρατικός, της ευρύτερης περιοχής μας.

Το πιπεράτο χιούμορ, το πείραγμα, ο ιδιω-ματισμός της προφοράς των συγκοπτόμενων λέξεων, με την παραφθορά των φωνηέντων ε, σε ι και ο σε ου, συγχρόνως με τη συγκοπή-αποβολή των φωνηέντων απ' τις λέξεις, αποτελούν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που πηγαίου αυτού διαλόγου.

Για την έρευνα
Κ.Χ.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ

Ζούμε σε μια εποχή που το σχολείο έχει εξαντλήσει τις δυνατότητές του. Όλοι αντιλαμβάνονται ότι οι απόφοιτοι Λυκείου σήμερα υστερούν σε γνώσεις και μόρφωση σε σύγκριση με τους αποφοίτους Λυκείου των προηγούμενων γενεών. Σε έρευνες που γίνονται σε διεθνές επίπεδο, κατατάσσουν τους Έλληνες μαθητές στις τελευταίες κατηγορίες. Δεν είναι παράλογο να συμβαίνει αυτό ενώ ζούμε στην εποχή της έκρηξης της τεχνολογίας και της ενημέρωσης; Δεν είναι παράδοξο αυτό τη στιγμή που οι γονείς εξαντλούνται οικονομικά στα φροντιστήρια των παιδιών τους;

Αγανακτώ όταν ακούω ότι είμαστε η μοναδική χώρα στην οποία τα φροντιστήρια είναι ζωτική ανάγκη. Πώς να εξηγήσεις σε κάποιον ξένο ότι οι Έλληνες πληρώνουν φόρους για να έχουν παιδιά και από την άλλη πληρώνουν φροντιστήρια γιατί το σχολείο δεν κάνει καλά τη δουλειά του. αναγκάζουν έτσι τους σημερινούς μαθητές να εργάζονται ως τις και 12 με 14 ώρες την ημέρα. Και το αποτέλεσμα;

Όμως κι οι γονείς έχουν τεράστιες ευθύνες σήμερα. Το μορφωτικό τους επίπεδο και οι τεχνολογικές τους δυνατότητες δε συγκρίνονται με αυτές των προηγούμενων γενεών. Κι αυτές τις δυνατότητες πρέπει να τις εκμεταλλευτούμε σε όφελος των παιδιών. Ας μη τα πε-

ριμένουμε όλα από το σχολείο. Ας μην επαναπαυόμαστε στα όσα ελάχιστα προσφέρει αυτό. Ο ρόλος μας δεν εξαντλείται στην ικανοποίηση των υλικών αγαθών τους. Να μερικοί πρακτικοί τρόποι να βοηθήσουμε τα παιδιά μας να καλύψουν τα κενά του σύγχρονου αφυδατωμένου ελληνικού σχολείου.

- Μπορούμε να διαβάζουμε μαζί ένα λογοτεχνικό βιβλίο. Να επισκεφτούμε μια βιβλιοθήκη, μια έκθεση βιβλίου, να διαλέξουμε μαζί τους το βιβλίο που μας αρέσει και να ταξιδέψουμε στις σελίδες του.

- Να οργανώσουμε μια επίσκεψη σε κάποιο αρχαιολογικό μουσείο, να αγοράσουμε έναν οδηγό που θα μας κατατοπίσει ώστε να καταλάβουμε αυτά που βλέπουμε. Αυτό μπορεί να γίνει είτε στον τόπο διαμονής, είτε στις διακοπές.

- Να ενημερωθούμε για κάποια κινηματογραφική ταινία ποιότητας, ή θέατρο και να το παρακολουθήσουμε.

- Να επισκεφθούμε περιοχές με ιδιαίτερο φυσικό κάλλος ώστε να καλλιεργηθεί η καλαισθησία τους. Πολλά παιδιά θεωρούν τα προβλήματα των μεγαλουπόλεων ως κάτι το φυσιολογικό γιατί δεν έχουν μέτρο σύγκρισης.

- Δεν είναι ανάγκη να είσαι κριτικός τέχνης για να επισκεφθείς μια έκθεση ζωγραφικής. Απλά άφησε το συναίσθημα και τη φαντασία να σε ξεναγήσει.

- Η επίσκεψη με το παιδί σε μια λαϊκή, στο σούπερ μάρκετ, δεν είναι μπελάς αλλά πηγή εμπειριών γι' αυτό. Πολλά παιδιά σήμερα δυσκολεύονται να αναγνωρίσουν το κυδώνι, τα κάστανα, τον μαϊντανό τα είδη των ψαριών. Αυτά δεν λεπτομέρειες. Βοηθούν τους μικρούς συνανθρώπους μας να γνωρίσουν τον κόσμο. Το σχολείο, δυστυχώς, σήμερα μπορεί να το κάνει μόνο μέσα από τα βιβλία.

- Να συμμετέχουμε συλλόγους γονέων ώστε σε συνεργασία με το σχολείο να διοργανώνουμε δημιουργικές δραστηριότητες.

- Να αναλαμβάνουν ευθύνες στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους. Συχνά, κατηγορούμε τα παιδιά ως ανεύθυνα. Ξεχνάμε όμως ότι ποτέ δε τα θεωρήσαμε ικανά να αναλάβουν ευθύνη.

Τέτοιου είδους δραστηριότητες έχουν μεγαλύτερα αποτελέσματα όσο μικρό-

τερα είναι τα παιδιά. Σύμφωνα με έρευνες αν σ' ένα οικογενειακό περιβάλλον επικρατεί διάθεση για τέτοιου είδους δραστηριότητες, σε συνδυασμό με δημοκρατική συμπεριφορά και σεβασμό στις ιδιαιτερότητες των παιδιών, τόσο περισσότερες πιθανότητες έχει να προοδεύσει στο σχολείο αλλά κυρίως η πρόοδος του να έχει συνέχεια και διάρκεια. Έτσι θα μπορούμε να καλύψουμε, εν μέρει, τα κενά και τις ελλείψεις του εκπαιδευτικού μας συστήματος ως γονείς.

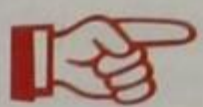
Αν αυτό συνδυαστεί με πίεση προς τους κυβερνώντες για μια καλύτερη παιδεία, τα αποτελέσματα θα ήταν θεαματικά.

Σημείωση: Δυστυχώς σε μια τελευταία δημοσκόπηση μόνο το 4% των Ελλήνων απασχολεί η κατάσταση της εκπαίδευσης στη χώρα μας.

ΤΕΛΛΗΣ ΔΗΜ.

Ενημερώστε μας για κάθε γεγονός που αφορά τη ζωή του χωριού και των συγχωριανών μας.

Οι Κερασοβίτες, -τισσες, περιμένουν απ' το περιοδικό μας να ενημερωθούν.

Να γίνουμε όλοι ανταποκριτές στο περιοδικό μας.

Ιδιαίτερα περιμένουμε από τους νέους μας τις συνεργασίες τους.

Τα Κερασοβιτόπουλα που σπουδάζουν σε Σχολές ΜΜΕ, μπορούν να δουν το περιοδικό μας ως μια ενισχυτική δραστηριότητα στην επιστήμη τους. Θα βοηθηθούν και θα μας βοηθήσουν.

Να γίνουμε όλοι ανταποκριτές στο περιοδικό μας.

Στερνό αντί σ' αυτούς που έφυγαν

Στο προηγούμενο τεύχος μας (No 94), λόγω ειδικών συνθηκών, δεν ήταν δυνατό να γραφούν και «δύο λόγια» για τους παρακάτω απελθόντες συγγενείς και χωριανούς μας από το μάταιο τούτο κόσμο. Αυτό γίνεται με το παρόν τεύχος μας.

- Στις 18 Ιουνίου του 2005 πέθανε, ύστερα από σύντομο βαρύ εγκεφαλικό επεισόδιο, στο νοσοκομείο Ιωαννίνων η αγαπημένη μάνα του τέως προέδρου της Αδελφότητας Αθηνών Βασιλείου Χριστ. Γκούτσιου, **Δημητρούλα, χήρα Χριστ. Γκούτσιου**, και κηδεύτηκε στο χωριό μας.

Η μακαρίτισσα ήταν κόρη του αρχιμάστορα, πελεκάνου της άμορφης πέτρας, Βαγγέλη Νάκου-Σιούλα. Γεννήθηκε στο χωριό μας, μεγάλωσε και έζησε εκεί, όπως όλες οι κοπέλες του χωριού μας. Παντρεύτηκε το Χριστόφορο Β. Γκάτσιο και αποκτήσανε δύο παιδιά, αγόρι και κορίτσι, τα οποία μεγάλωσαν με αγάπη και φροντίδα. Τα καμάρωσαν μεγάλα και προκομμένα στη ζωή. Χάρηκαν τα εγγονάκια.

Η ζωή της μακαρίτισσας ήταν απλή σαν τη σταγόνα του νερού, ήταν αγνή σαν το χιόνι και καθαρή σαν το κρύσταλλο, με καλοσυνάτη καρδιά και ευγενική ψυχή. Ήταν φιλόστοργη μάνα, πιστή και αφοσιωμένη σύζυγος, φιλότιμη με όλους.

Είθε η αγαθή ψυχούλα της να αναπαύεται «εν τόπω χλοερώ και δροσερώ».

- Πέθανε από γηρατειά στην Αθήνα στις 17 Ιουλίου 2005 και κηδεύτηκε στο χωριό μας η αγαπητή μας θεία **Αρετή, χήρα Αχιλλέα Κοταδήμου**, ετών 86. Ήταν πρωτοξαδέρφη του πατέρα μας Ανδρέα Γ. Σαμαρά.

Η μακαρίτισσα γεννήθηκε, μεγάλωσε, ορφάνεψε και παντρεύτηκε τον Α. Κοταδήμου, εκεί στο χωριό μας. Δε γνώρισε την ξενιτιά παρά μόνο τα τελευταία χρόνια της ζωής της, ως χήρα, κοντά στα παιδιά της στην Αθήνα. Παρέμεινε εκεί για πάντα γνήσια Κερασοβίτισσα, γνήσια κι αυτή απόγονος του Βάιλα-Παπαγιάννη-Σαμαρά, της ιστορικής οικογένειας του Ριαχόβου.

Από το γάμο της με τον Αχ. Κοταδήμου αποκτήσαν τρία παιδιά, ένα αγόρι και δύο κορίτσια. Ευτύχησε να καμαρώσει και να χαρεί και εγγόνια.

Αγαπημένη μας θεία, ήσουν φιλόστοργη μάνα, πιστή σύζυγος και αφοσιωμένη.

Φιλότιμη και πρόσχαρη με τον γράφοντα ανιψιό σου. Τον μεγάλωσες κι εσύ όπως και οι άλλες δύο μακαρίτισσες αδερφές σου, Στυλιανή και Χρυσούλα, με «αγκαλιές και χάδια και τραγούδια», εκεί στην γκορτσιά της «Λάμωσ» της γειτονιάς μας.

Υπήρξες ακόμη, αγαπημένη θεία, πρωταγωνίστρια και πρωτοπόρος κόρη του χωριού μας στην «αληθινή αγάπη», στο πτερωτό Έρωτα, όταν αρνήθηκες και εναντιώθηκες να συμβιβαστείς με άντρα που δεν αγαπούσες. Έσπασες έτσι εκείνο το κατεστημένο ήθελε η κόρη να παντρεύεται τον άντρα που ήθελαν οι δεσπότες γονείς. Έγινες παράδειγμα στο χωριό μας και όλοι το ομολογούν και σε θαύμαζαν. Υπήρξες γενναία κόρη, γενναίων Βαλλάδων απογόνων.

Αντίο, αγαπημένη μας θεία Αρετή, κι αν κάποτε η νύχτα έχει ξημέρωμα, έλα και στα δικά μου όνειρα για να μου πεις πως με θυμάσαι. Δώσε χαιρετισμούς στους αγαπημένους μας γονείς και γείτονες. Ασφαλώς θα είσαι τώρα εκεί μαζί τους. Καλό ταξίδι και αιωνία σου η μνήμη!

- Ο **μπάρμπα-Αποστόλης**, πέθανε στις 2 του μήνα Αυγούστου του 2005, στο χωριό μας, όπου κηδεύτηκε εν μέσω όλων των συγχωριανών μας, ύστερα από αρρώστια που τον βασάνισε και τον ταλαιπώρησε για αρκετά χρόνια, όπως και την αγαπημένη του γυναίκα.

Ο μακαρίτης Αποστόλης, γεννήθηκε, μεγάλωσε και παντρεύτηκε εκεί στο χωριό μας, την Αριστέα Μανέκα, αδερφή του γαμπρού μας, στην αδερφή μου Λευκοθέα, Μήτσιου Μανέκα. Απέκτησαν τέσσερα παιδιά που τα μεγάλωσαν με στοργή και μεγάλη αγάπη. Χάρηκε και καμάρωσε εγγόνια.

Ο γράφων τον γνώρισε καλύτερα τον μακαρίτη όταν ασκούσε το επάγγελμα του αγροφύλακα του χωριού μας και χάρηκε την δεκαετία του 1950, όταν μαθητής του Γυμνασίου Κόνιτσας, συνέτασσε τις μηνύσεις των καταπατητών του αγροτικού κώδικα. Το επάγγελμα αυτό το άσκησε με ζήλο και μεγάλη αγάπη, μαζί με τον άλλο αγροφύλακα, Απόστολο Σκαλωμένο. Ήταν ένα δίδυμο αχτύπητο. Όλοι οι χωριανοί μας το ομολογούσαν

Στερνό αντίο σ' αυτούς που έφυγαν

και το παραδέχονται σήμερα. Δεν υπήρξε περιπτώση αγροτικής ζημιάς που να έμεινε ανεξιχνίαστη. Ο παραβάτης πάντα θα βρίσκονταν. Ήταν παντού παρόντες και τα πάντα υπό τον έλεγχο τους. Το χωριό μας στερήθηκε τις υπηρεσίες τους με τη συνταξιοδότηση τους. Μαζί με την γυναίκα του εργάστηκαν σκληρά, βασανίστηκαν, αλλά πρόκοψαν. Είναι αξιέπαινοι.

Σαν πατέρας υπήρξε στοργικός και καλός, σαν σύζυγος, ακόμη καλύτερος, παράδειγμα προς μίμηση για τις νέες γενιές.

Καλό σου ταξίδι μπάρμπα-Αποστολή και αιώνια η μνήμη σου. Εμείς θα σε θυμόμαστε πάντα.

- Δέσπω, χήρα Ν. Νάκου.

Πέθανε στην Αθήνα στις 12 Αυγούστου 2005 η Δέσπω, χήρα Ν. Νάκου, από βαθιά γηρατειά, πλήρους ημερών.

Η μακαρίτισσα γεννήθηκε, μεγάλωσε και παντρεύτηκε στο χωριό μας το Νικόλαο Δ. Νάκο, γιο της πολυμελούς οικογένειας του Δημητρίου Νάκου, που πέθανε στο μοναστήρι της Φούρκας το 1947, κατά τον επάρατο εμφύλιο πόλεμο του 1946-1949.

Από το γάμο τους απέκτησαν πολυμελή οικογένεια. Ευτύχησε να χαρεί παντρεμένα τα παιδιά της και να χαρεί εγγόνια και δισέγγονα.

Υπήρξε η μακαρίτισσα μάνα, φιλότιμη, αγαπητή σε όλους και αφοσιωμένη σύζυγος. Η ζωή της ήταν ήσυχη και ήρεμη. Έμεινε χήρα αλλά η αγάπη των παιδιών της ήταν περισσή και κοντά τους έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής της.

Ο γράφων εύχεται η αγαθούλα ψυχή της να αναπαύεται τώρα «εν τόπω δροσερώ και χλοερώ, ένθα απέδρα, πάσα λύπη και στεναγμός, αλλά ζωή αιώνιος».

Καλό σου ταξίδι!

- Κωνσταντινιά Π. Ζήκα

Η Κωνσταντινιά (Σταύραινα) Ζήκα, πέθανε στις 18 Αυγούστου του 2005, στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο χωριό μας, από γηρατειά.

Γεννήθηκε, μεγάλωσε και παντρεύτηκε στο χωριό μας, το Σταύρο Κ. Ζήκα και απέκτησαν πολυμελή οικογένεια. Ευτύχησε να χαρεί και εγγόνια. Έχασε όμως νωρίς τον αγαπημένο της άντρα και

έμεινε χήρα, πάντα όμως αγαπημένη και φροντισμένη από τα παιδιά της και τους γαμπρούς της. Κερασοβίτισσα γεννήθηκε, Κερασοβίτισσα έμεινε για πάντα. Η ζωή της πέρασε μέσα από πολλές αναταραχές, πάντα όμως βγήκε νικήτρια.

Αυτή ήταν η μακαρίτισσα, ήσυχη, φιλότιμη, στοργική μάνα και αφοσιωμένη σύζυγος. Το περασμένο καλοκαίρι τα «είπαμε πολύ καλά» εκεί στο σπίτι μας στο χωριό μας, όταν είχε έρθει να ανάψει τα καντήλια της εκκλησίας μας των Αγίων Αναργύρων. Αυτή είναι η τελευταία ανάμνηση από τη μακαρίτισσα.

Ο καλός Θεός μας, ας αναπαύσει την αγαθή ψυχούλα της.

Καλό ταξίδι κυρά-Κωνσταντινιά.

- Σοφία Αχιλ. Νάκου

Πέθανε σε ηλικία 88 ετών, στο χωριό μας, η Σοφία χήρα Αχιλλέα Νάκου, από γεράματα, δηλαδή πλήρους ημερών.

Η μακαρίτισσα, η Σοφία, γεννήθηκε στη γειτονιά μας, την Παπαγιαναίικη. Ήταν κόρη του μπάρμπα Γιάννη Σκαλωμένου, μεγάλωσε και παντρεύτηκε τον πρωτομάστορα – πελεκάνο της πέτρας Αχιλλέα Νάκο. Απέκτησαν πολυμελή οικογένεια. Ευτύχησε να δει τα παιδιά της να προκόβουν και να προοδεύουν, χάρηκε και εγγόνια – δισέγγονα.

Υπήρξε στοργική μάνα, εργατική, νοικοκυρά, φιλότιμη, αφοσιωμένη σύζυγος. Τα παιδιά της τη λάτρευαν. Την ξενιτιά δε τη γνώρισε, παρά μόνο, μετά το θάνατο του αγαπημένου άντρα της, όταν επισκεπτόταν τα αγαπημένα της παιδιά στην Αθήνα. Σαν καλή χριστιανή ανάθρεψε τα παιδιά της με τα νόματα της χριστιανικής πίστης μας. Υπήρξε υπόδειγμα παραδοσιακής Κερασοβίτικης οικογένειας.

Αντίο κυρά Σοφία, καλό ταξίδι, δώσε χαιρετισμούς σε όλους τους γέροντες και τις γερόντισσες της γειτονιάς μας. Εμείς θα σε θυμόμαστε πάντοτε με αγάπη και σεβασμό. Η αγαθούλα σου ψυχή να αναπαύεται τώρα «εν σκηναίς δικαίων και εν κόλποις Αβραάμ, Ισαάκ και Ιακώβ».

Αιώνια σου η μνήμη!

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ

Άγγελος Δημητρίου	35	Τζίνας Δημήτριος του Βασιλείου	15
Σελτσιώτης Αριστομένης	20	Κουκούμης Γεώργιος	10
Ανδρέας Τζίνας του Δημητρίου	100	Κυράτσης Απόστολος του Γεωργίου	50
Γαλάνης Οδυσσέας	50	Παπανικολάου Χρήστος	50
Σελτσιώτης Χρήστος	50	Τσιάτσος Χρήστος του Παντελή	50
Τσιάτσου Μαρία του Σπύρου	20	Παστρεμάς Στέργιος	20
Αθανάσιος Γελαδάρης του Αχιλλέα	20	Στρατσιάνης Νικόλαος	20
Σκαλωμένος Δημήτριος του Αθανασίου	10	Παπαγεωργίου Γεώργιος	50
Γκούτσου Σταυρούλα του Ιωάννου	20	Μακρυγιάννης Οδυσσέας	20
Γελαδάρης Νικόλαος του Αχιλλέα	20	Γιώτης Γεώργιος	20
Δήμητρα Γκούτσου (Σωτηρίου Δράκου)	20	Πασσιάς Χρήστος του Αχιλλέα	20
Δημήτριος Γαλάνης (δολάρια)	50	Ζήκας Χρήστος του Παντελή	20
Κωτούλας Μιχάλης του Ιωάννου	25	Νταγκουβάνος Νικόλαος	20
Κωτούλα Ελένη (Χουχουλιάνου)	25	Κυρίτσης Ευστάθιος	20
Κωτούλας Μιχάλης (αγορά πλάκας)	30	Καραγιάννη Ελένη	10
Κωτούλας Ιωάννης του Μιχαήλ	20	Βικτώρια Λιούμη Γκουγκέτα	20
Βάιλας Φώτης του Κων/νου	10	Γελαδάρη Σπυριδούλα	10
Τσαλαμπάρης Ιωάννης συζ. Αρετής		Κουκούμης Νικόλαος του Σπύρου	20
Παπανικολάου	20	Καλούδα Μελπομένη	10
Στεφάνου Αθανάσιος	100	Νταγκουβάνος Αθανάσιος	20
Λουκοπούλου Λέλα	20	Απόστολος Τέλλης	50
Τσιαούσης Ηλίας	15	Βλάχος Ζήσης	30
Σιάφης Γεώργιος	20	Στρατσιάνης Βασίλειος	10
Σιάφης Σπύρος	20	Ζιούλης Κων/νος του Λαζάρου	10
Καρβέλα Ελένη	20	Ζιούλης Κων/νος του Αχιλλέα	20
Γελαδάρης Δημήτριος του Ευαγγέλου	50	Παναγιώτου Χρήστος του Ξενοφώντος	30
Παπαδήμος Νικόλαος	20	Αγαθή Πασσιά του Οδυσσέα	20
Τζίνας Ορέστης	20	Στρατσιάνης Ιωάννης του Βασιλείου	20
Κουκούμης Κων/νος	20	Τσούτσης Παύλος	40
Λέτσιος Κων/νος	20	Ζήκα Παναγιώτα – Ζήκα Αγαθή	30
Κυρίτσης Αποστόλης	20	Γεωργίου Δημήτριος	20
Εξάρχου Πολυξένη	15	Παπανικολάου Κων/νος	40
Γελαδάρης Κων/νος	20	Κουκούμη Μαριάνθη	10
Παπανικολάου Βασίλειος	20	Κουκούμη Μαριάνθη (Εις μνήμη συζ. Αποστόλη)	20
Μακρυγιάννης Χρήστος	20	Ζιούλης Απόστολος	20
Παναγιώτου Μιχαήλ	20	Χαρίσης Οδυσσέας	20
Τέλλης Παντελής	20	Βαδάσης Πασχάλης	20
Σελτσιώτης Δημήτριος του Νικολάου	50	Βαδάση Σταυρούλα	10
Κυρίτσης Χαράλαμπος	30	Κυρτσόγλου Βασίλης	25
Μιλτιάδης Τζίνας	20	Γκουλούνη – Σβάρνα Ασπασία	50
Γκουγκέτας Γεώργιος	20	Κατσέλης Θεόδωρος	50
Ζήκας Κων/νος του Ηλία	50	Ανδρομάχη Ε. Κωτούλα	20
Αργυρίου Κων/νος	50	Πασσιάς Λάζαρος	20
Ευθυμίου Παντελής	20	Κούλα Βασιλ. Κιτσάκη	20
Γκουγκέτας Λεωνίδα	50	Αποστόλου Δημήτριος του Κων/νου	30
Εξάρχου Βασίλειος του Νικολάου	20	Χρήστος Χατζηϊωαννίδης	20

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Το χορευτικό της Βάσως Τέλλη-Κοντοζήση με τα παιδιά του χωριού μας έδωσε παραδοσιακό χρώμα στις ημέρες του Δεκαπενταύγουστου. Τα μικρά, αλλά και τα μεγαλύτερα παιδιά, φορώντας ντόπιες φορεσιές έκαναν συγγενείς και φίλους να συγκινηθούν με τις χορευτικές τους κινήσεις και γενικά όλη τους την εμφάνιση. Εμείς οι μεγαλύτεροι να τα παροτρύνουμε, ώστε κι άλλα παιδιά να λαβαίνουν μέρος, ώστε να τα καμαρώσουμε όλα και ταυτόχρονα να μυηθούν στη μαγεία της δημοτικής μας μουσικής παράδοσης. Συγχαρητήρια στα παιδιά μας, αλλά κυρίως στη δασκάλα τους, η οποία κάθε απόγευμα, μαζί με την αδερφή της Ελένη, τα συγκεντρώνει στο σχολείο για τις αναγκαίες πρόβες. Και του χρόνου!

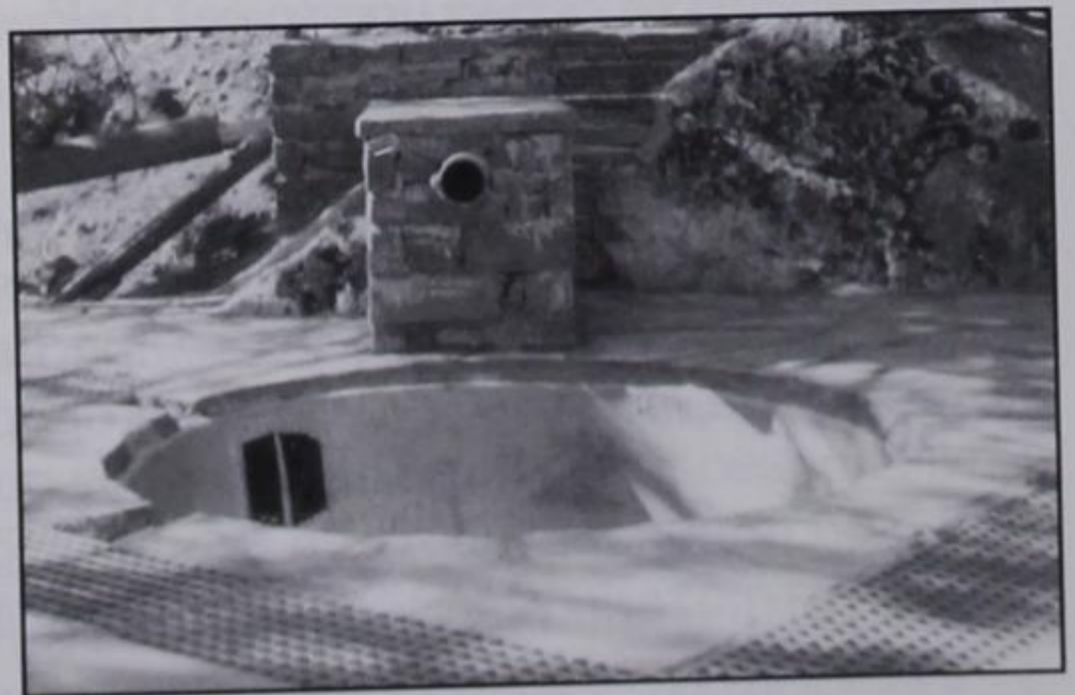
Η υδροηλεκτρική μονάδα που κατασκευάζεται στο χωριό μας προχωράει με γρήγορους ρυθμούς. Σύμφωνα με πληροφορίες μας θα λειτουργήσει μέσα στο επόμενο χρόνο. Τα έσοδα του χωριού μας θα είναι 7% επί του τζίρου. Θα προσληφθούν δε 3-4 άτομα για να απασχοληθούν στις εγκαταστάσεις της μονάδας. Αυτά προς το παρόν. Αν μάθουμε περισσότερα θα σας ενημερώσουμε.

Νεολαία και παράδοση. οι νεαρές και οι νέοι Κερασοβίτες στα βήματα της παράδοσης. Φωτ. Μιλτιάδης,

Ένα μεγάλο πρόβλημα που απασχολούσε τους συγχωριανούς μας τα τελευταία χρόνια επιτέλους λύθηκε. Η νεροτριβή είναι έτοιμη προς χρήση. Θετικά είναι τα σχόλια και για τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Σε συνδυασμό με το ποτάμι, τη βρύση και το ανεπανάληπτο τοπίο, το καθιστούν χώρο αναψυχής. Το όνειρό μας είναι να δούμε να ξαναζωντανεύουν με τον παραδοσιακό τρόπο ο νερόμυλος, η νεροτριβή και το μαντάνια, ώστε σε συνδυασμό με το λαογραφικό μουσείο να αποτελέσουν πόλο έλξης περιηγητών και όχι μόνο. Σημείωση: Για την ιστορία, το έργο διεκπεραίωσαν ο Βασίλης Σαμαράς, ο Νάσιος Σιάφης, ο Θωμάς Τζίνας και ο Θανάσης Πασσιάς. Για το κόστος του περιμένου ενημέρωση από τον Συνεταιρισμό.

Δημήτρης Τέλλης

Νεροτριβή (ντριστελλά) υπό κατασκευή
Φωτ. Γκιούσιας.

Γυναικεία Ομορφιά

Από τα πολύ παλιά χρόνια η γυναίκα ήταν το σύμβολο της ομορφιάς. Ακόμη και σήμερα που έχει γίνει ισότιμο μέλος της κοινωνίας με τον άντρα, συνεχίζει να δίνει μεγάλη προσοχή στην εμφάνισή της στο ντύσιμο αλλά και στην περιποίηση του δέρματός της. Όταν είμαστε σε μικρότερες ηλικίες δεν δίνουμε μεγάλη σημασία για την περιποίηση γιατί έχουμε την φρεσκάδα της νιότης. Αυτό όμως δεν είναι σωστό, διότι καθώς η γυναίκα μεγαλώνει ένας αριθμός φυσικών μεταβολών συμβαίνουν σταδιακά και επιδρούν στην όψη της επιδερμίδας.

Η γενετική κληρονομιά, η φροντίδα που δέχεται το δέρμα και ο τρόπος της καθημερινής ζωής που κάνουμε μπορεί να επιταχύνουν ή να καθυστερήσουν αυτές τις μεταβολές. Καθώς το δέρμα μας γερνά τα κύτταρα ανανεώνονται όλο και λιγότερο και αποβάλλονται απ' την επιφάνεια της επιδερμίδας πολύ δύσκολα. Επίσης αυξάνεται η ξηρότητα και οι καφέ κηλίδες. Έτσι το δέρμα χάνει την ελαστικότητα και τη σφρηγιλότητα. Ο συνδυασμός των δύο παραπάνω παραγόντων κάνουν το δέρμα μας πολύ τραχιά. Επίσης βλαβερά για το δέρμα μας είναι η μόλυνση του περιβάλλοντος, το ηλιακό φως, η κακή διατροφή, το τσιγάρο, τα οίνοπνευματώδη ποτά, και η καφεΐνη.

Όσο γερνάει το δέρμα μας το κολλαγόνο χάνει υγρασία προκαλώντας στο δέρμα απώλεια σταθερότητας και ελαστικότητας. Για να μην έχουμε όμως τα παραπάνω αποτελέσματα πρέπει από νεαρή ηλικία να χρησιμοποιούμε υδατικές κρέμες που προλαβαίνουν την γήρανση. Εάν όμως το δέρμα μας είναι ήδη γερασμένο, μπορούν να μειώσουν την επιδείνωση, παρέχοντας στο δέρμα ένα προστατευτικό κάλυμμα ενάντια στα στοιχεία, της φύσης. Πιστεύω αυτά λίγα για την γυναικεία ομορφιά να είναι μια καλή αρχή.

Στα επόμενα τεύχη θα ακολουθήσουν συμβουλές και φυσικές συνταγές οι οποίες θα βοηθήσουν ώστε να έχουμε ένα νεανικό και υγιές δέρμα.

**Να θυμάσαι
την συνδρομή σου.
Μ' αυτή ανασαίνει
το Κεράσοβο**

Λόγω πληθώρας ύλης, κείμενα,
άρθρα και συνεργασίες που δεν
δημοσιεύθηκαν στο παρόν τεύχος,
θα δημοσιευθούν στο επόμενο

**Πωλείται αυθεντικό
τσίπουρο (χωρίς γλυκάνισο)**

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΖΙΝΑΣ

Λάκωμα Χαλκιδικής

Τηλ.: 23990 51207

**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
DEUTSCHES SPRACHINSTITUT
EULENSPIEGEL**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

Διεύθυνση: **ΓΚΟΝΤΟΥ ΜΑΡΙΑ**

Πτυχιούχος Γερμανικής Φιλολογίας

Πανεπιστημίου Αθηνών

Φιλοκτήτου 96 - ΙΛΙΟΝ

Τηλ./Fax: 210 - 26.28.091, 25.86.298

**ΝΤΑΚΟΒΑΝΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΤΕΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
Αναλαμβάνω**

Φορολογικές Δηλώσεις, Βιβλία Εσόδων -
Εξόδων - Α.Π.Δ. (Οικονομικά Ένσημα)
Τηλ.: 210 - 86.22.211, 6978 - 896.021

ΒΑΣΙΛΗΣ Δ. ΠΑΣΙΑΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ελπίδος 7 - Εμπορικό Κέντρο «Ηλιοτρόπιο»

Δέχεται: 9-12.30 π.μ. & 5.30-9.30 μ.μ

Τηλ. Ιατρείου: 210 - 60.81.758

Οικίας: 210 - 60.02.264

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

ΑΔΕΙΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ - ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ι. ΒΙΤΤΩΡΑΤΟΥ - ΣΚΑΛΩΜΕΝΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΝ. ΜΟΥΣΤΑΚΑΤΟΥ 4

ΑΧΑΡΝΑΙ - ΤΗΛ.: 210 - 24.45.870

ΟΙΚΙΑ: ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ 17, ΙΛΙΟΝ

ΤΗΛ.: 210 - 26.26.817, 6977 - 234.329

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΝΤΑΓΚΟΥΒΑΝΟΥ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Χίου 14 - Περιστέρι, τηλ.: 210 - 57.39.804

Λ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΓΕΝΕΙΑΤΑΚΗ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Παναγή Τσαλδάρη & Ζήνωνος 1 - Περιστέρι

Τηλ. Ιατρείου: 210 - 57.42.295, 6973 - 029.101

**ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΕΙΤΕ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ - ΘΑ ΣΑΣ ΔΟΥΝ ΟΙ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΜΑΣ
ΚΑΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΛΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ, ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΦΕΡΟΝ - ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ
ΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ**

Κερασοβίτικα λαχταριστά, φθινοπωρινά ήπουρα. Φωτό Γκούσιας.

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τακ. Γραφείο
ΚΕΜΠΑΘ
Αριθμός Άδειας:
3712

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 3655 ΚΕΜΠΑΘ
ΚΩΔΙΚΟΣ 3586